

خلافت

و

حاکمیت ملیہ

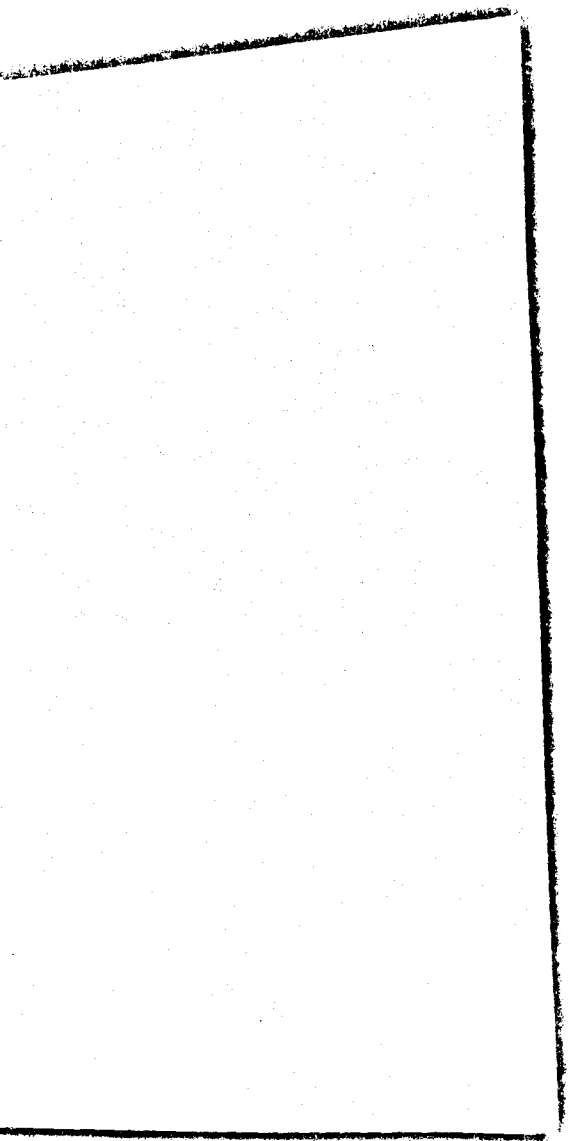

خلافت

و

خلافت و صحابہ کرام

خلافت

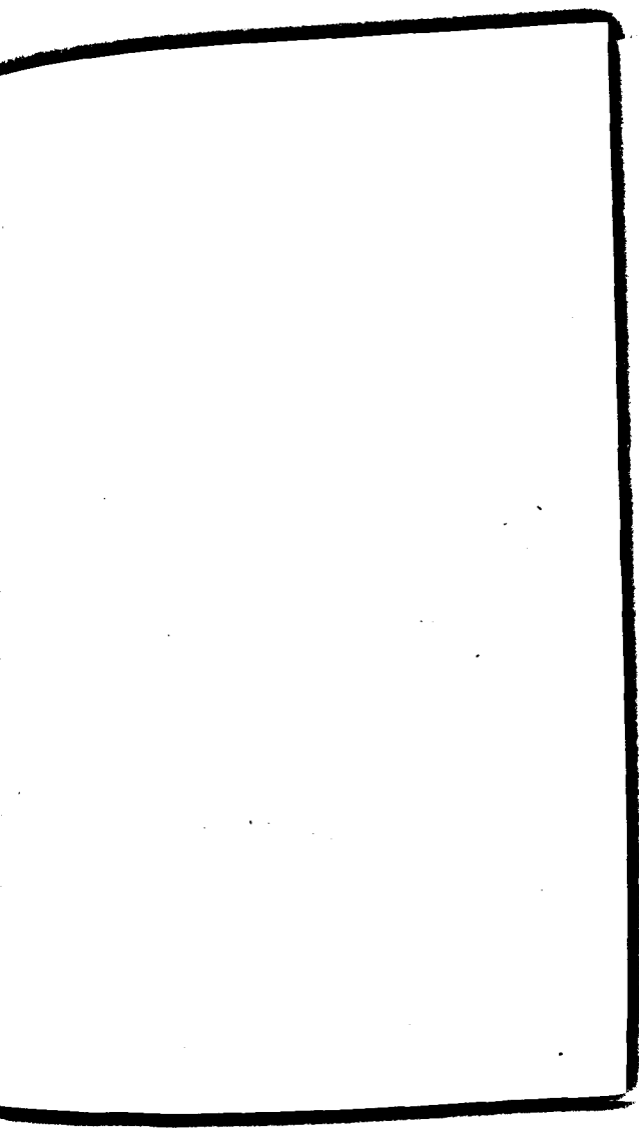
و

حاکمیت ملیه

- خلافتک تعریفی - خلافتک تقییمی - خلافتک شرائطی - خلافتک
- صورت اکتسابی و عقد و کالت نوعندن اولدییی - خلافتک غایبی -
- خلیفه تک وظیفه و مستزابتی - ولایت عامه ، حاکمیت ملیه - خلافتک
- سلطنتک تفریقی .

مقدمه

خلافت مفهومی تعریف و توضیح کبری شمردن اول شو
مهم جهتی عرض ایدیم که « خلافت » مسئله سی حد ذاتنده مسائل
فرعیه و فقهیه دندر ، ماته طائد حقوق و مصالح عامه جمله سندندر .
اعتقاده تعلق یوقدر ، بناء علیه مسائل اعتقادیه دن دکدر .
واقعا اعتقادیانه دائر اولان آثار اسلامیه ده دخی بو مسئله دن
اوزون اوزادی به بحث اولنیور . فقط بو ؛ خلافت مسئله تک
عقائد اسلامیه دن معدود اولدی بی ایچون دکل ، بلکه بو مسئله اطرافنده
بالا آخره طوپلانمش اولان برطاقم خرافات وافکار ماطه بی جرح
وابطال ایچوندر .
(خارجیه) فرقه سی ، خلافتک وجوبی انکار ایدیور لر :

اولسیدی، طرناق کسک و سقال سالبورمک کی
باب و عاداته و امور بحیه متعلق مسائلده بر جوق
حضرت پیغمبر، ذکر اولنان خلافت مسئله لری
و تضحی بیانانده بولنوردی. حالوکه بولخامش
ایله مشدو.

قه اکر خلافت مسئله سی، مسائل اصلیه دینیه دن
اولورسه، اووقت حضرت پیغمبر زماننده دین
قالب اکل ایله اش اولسی لازم کلبیر. چونکه
آقا بیان اولنان مسائل خلافت حقنده اصول
اولشدر. حالوکی قرآن کریم، [الْیَوْمَ اَکْمَلْتُ
آیت منه سیه ده رسالتیناه افندمز حضرت لری
یکن دین اسلامک اکل ایلمش اولدینی بیان
رندزده آکلشیلیرکه خلافت مسئله سی، اوله طن
مسائل اصلیه دینیه دن دکلدیر.
رفت حقنده هیچده اصول شرعیه یوق دکلدیر،
و خلفانک قریشدن اوله جفته، امامه اطاعتک
لمیندن آرلامه نیک لزومنه، خالقه مه سبتده مخلوقه
حوازینه دائر بر قاج حدیث شریف وارد اولشدر.
ده، اولو الامر، اطاعت ایلمسی حقنده بر آیت
فقط ایسته او قدر. یوقاریده ذکر اولنان خلافت
نده ایسه نه بر آیت، نه ده بر حدیث وارد.
خلافت امور دینیه دن زیاده امور دنیویه دن اولدینی
ول اکرم صلی الله علیه و سلم افندمز حضرت لری،

[خلیفه نصب و تعیین کیفیت ، ملت اسلامیہ اوزرینہ واجب دکدر ، جائزدر اولسده اولور ، اولسده اولور .] دیورلر . شیعیردن (امامیه) فرقی ، خلیفه نك معصوم یعنی کناهدن بری و مصون اولسی لزومه قائل اولیورلر . [خلیفه ، خلق حسنه تقریب و سیماندن منع و تبعید ایله مکفدر . بویه بروطفه ایله موظف اولان برذات هر کسدن اول کندیسی ، طاعات و حسنات ایله متصف و سیماندن بری و محنت اولسی لازم کلیر .] دیورلر . (اسماعیلیه) و (باطنیه) کی غلات شیعه ایسه ، ایشک ایچنه خرافات قاریشد بره رق کندی خلیفه و اماملر نی مرتبه الوهینه قادر چیقاریورلر .

ایشته علمای اهل سنت ، اعتقادیانه دائر تالیف ابتدکلری کتابلرده بوکی افکار باطنیه جرح ورد ایچون (امامت) عنوانیه خلافت مشه سندن دخی بحث ایچمشرلدر . بوقسه دیدیکم کی بومشه حدیثانده مسائل فرعیه و حقوقیه دندر ، بونده علی العموم اهل سنت علمای متقدر .

حتی خلافت مشه سی ، دخی برمشله اولمقدن زیاده دنیوی و سیاسی برمشلدر و دوغریدن دوغری به ملنک کندی ایشیدر . بونک ایچوندر که نصوص شرعیده بومشه حقتده تفصیلات بوقدر ، خلیفه ناصل نصب و تعیین اولور ؟ خلافتک شرائطی ندر ، هر حال و کارده و هر زمانده خلیفه نصب و تعیین ملت اسلامیہ اوزرینہ واجبدر ؟ کی مسائل حقتده نه قرآن کریمده ، نه حدیث نیویده برصراحت بوقدر .

خلافت مشه سی اگر بعضیلر نك ظن ابتدکلری کی مسائل

اصلیه دینی دن
انک فرعی و آد
وصایاده بولناز
حقتده صریح
اختیار سکوت
بوندن باش
عد ایله حک
اسلامک ناقص
دیدیکم کی
شرعیه وارد
لکم دینکم
حل جانده ا
بیور بیور
اوتوندی کی
واقعا خا
وارد . انمه
و جماعت
اطاعتک عدم
قرآن کریمده
جانیه وارد
مشه لری حا
خلاصه
ایچون رسا

زمانه زده دیگر بر چوق حقایق شرعیه اولدینی کی ،
بو خلافت مسئله سی حقنده ده پک یا کلس فکر لره ولزوم بر تعصبه
تصادف ابدان کده اولدیندن ، هم یو باید اذهان و افکاری تصحیح
و تنویر اتمک . هم ده بومسئله نیک ماهیت شرعیه سنی و اوزرینه
ترتیب ایدن احکامی بیاید بر مک مقصدیه اشپور سانه قلمه آلتشدر .
وبالله التوفیق

بعضی خلفانی امتنه ترك اجماع و حین ارمحاللرنده كندیلرینه بر خلیفه نصب و تعیین اتمدكلى كبی ، بو خصوصده هیچ برنوصیهده دشو بولونماشدر . كرچه شیعیلر حضرت امام علی حقتنده ، بعض اهل سنت عاماسیده جناب ابو بكر الصدیق حقتنده نص شرعیك وجودینی ادعا ایدیورلرسده ، جمهور اهل سنته كوره بوادعالر دوغرو دكلدر . اصحابدن هیچ بری حقتنده كافی درجهده نه جلی نده خفی هیچ بر نص وارد اولماشدر .

اكر وارد اولسه ایدی ، صحابه كرام حضراتی كیمك خلیفه نصب و تعیین ایدیلهجكی حقتنده یئتلرنده اختلافه دوشوزلردی . حالبوكه ارمحال نبویدن صوكره اصحاب كرام ، اچیلرندن برنی خلیفه انتخابی خصوصنده اختلاف ایتدیلر . (سقیفه نبی ساعده) دینیان مجلهده بالاجتماع خیلی مناقشه جریان ایتدی و آجی طائلی سوزلر سوباندی . نهایت حضرت ابو بكره بیعت اولوندی . حضرت ابو بكر آخر عمرنده جناب عمر فاروقی استخلاف یعنی ولی عهد تعیین ایتدی ، اصحاب كرامده قبول ایلدی . اوده كندیلرندن صوكره خلیفه انتخابی اتی كشیلك (شوری)یه ، یعنی « عثمان ، علی ، عبدالرحمن بن عوف ، زبیر بن العوام ، طلحه ، سعد بن وقاص رضی الله عنهم » دن مركب مجلس مشورته حواله ایتدی . اولنرده اچیلرندن برنی اختیار و انتخاب اتمك اوزره « عبدالرحمن بن عوف » ی حكم اتخاذا ایتدیلر . اوده حضرت عثمانی اختیار و ترجیح ایتدی . حضرت عثمانك معلوم اولان شهادتندن صوكره جناب امام علی به بیعت اولوندی . ایشه بو درت خلیفه به « خلفای راشدین » دینیر .

[الخِلاَفَةُ بَعْدِي ثَلَاثُونَ سَنَةً ثُمَّ تَصِيرُ مُلْكًا عَضْوًا = بندن سو کره
 خلافت اوتوز سنه در . اذن سو کره ملک عضوه (ایصبریحی
 سلطنت) ه منقلب اولور . [بیور مشردر . بو جهتی اشاعیده
 آریجه ایضاح ایده جکز .

علامه تفتازانی ، (شرح مقاصد) ده امامتی ، ه حضرت
 پیغمبردن خلف اوله رق امور دینه و دنیه یده ریاست عامه در . ه
 دیه تعریف ایدیور . فحول محققیندن و اکابر فقهای حنفیه دن
 مشهور ابن همامده (مسایره) نامیله معروف اولان اثر کر بننده
 امامتی ، ه ملت اسلامیه اوزرنده تصرف عامه استحقاقدر . ه دیه
 تعریف ایدیور . [هی استحقاق تصرف عام علی المسلمین]
 بو ایکی تعریف مفهوماً متغایر ایسه لرده نتیجه و ماصدق
 اعتباریله بر در .

وهله اولاده ایکنجه تعریف برنجینک لازمی کی کورینور .
 سهده ، بر از انفاذ نظر اولندوقده هر ایکیسی ده یکندیکرینک
 لازم و ملزومی اولدینی مستبان اولور . برنجی تعریف علم کلامه
 ایکنجه تعریفده فقهه اوفق وامسدر . هشار الیه ابن همام ، مجتهد
 درجه سنده بیوک فقیه (حقوق اسلامیه متخصصی) اولدیغندن
 ایکنجه تعریفی اختیار اتمسدر . بو ایکی تعریفک افاده ایشدیکی
 معنایی حقیله احاطه ایده بیلیمک ایچون کمال اهمیتله ایضاحات آتییه
 عطف دقت ایتک لازمه دندر . شوبله که :

دین اسلام ، هم دیانت وهم سیاحتی جامع بر دین طاییدر .
 حضرت رسالتناه افندمز ، بالکمز وضع شریعتله اگفا بیوره دیلر .
 بر طرفدن قوانین شرعییه وضع و تبلیغ ایتدیله ، دیگر طرفندن ده

- قسم اول -

- ۱ -

خلافتك تعريف و ايضاحي

(خلافت) في الاصل بر كيمسه به خلف اولوق معناسن
موضوعدر . امام المسلمين اولان ذات محترم ، احكام شرعيهك
اجراسنده حضرت پيغمبره خلف اولديي ايجون كنديسنه
(خليفه) اطلاق اولونمشدر . خلافته (امامت) ده دينبر .
نمازده جماعته امام اولوق معناسنه اولان امامتدن تفريق ايجون
بوکا « امامت كبرى » تسميه اولنور . نته كيم بويجت ، كتب كلايهده
يعني عقائد كتابلرنده « امامت » عنوانيله محرردر .

امامت ، اقتده اوکه كچمك ، پيشوا و مقتدى به اولوق معناسنه در .
« امام » پيشوا و مقتدى به ديمكدر . بو مناسبتله هر هانكي بر علم
و فنده پيشوا اولان ذاته امام اطلاق اولنور . بيوك طالوره ،
حتى محله و جامع اماملرينسه « امام » ديمهسنك وجهي بودر .
خليفه به « امام المسلمين » ويا سادهجه « امام » ديمهسيده بوندندر .
شو افادات ، خلافت و امامت كلمه لر ينك معنای لغوي لر ينه
كورده در . معنای اصطلاحی لر ينه كلنجه : خلافت اصطلاحده
امامت مراد فيدر . فقط بعضاً خلافت تعبيری ، امامتدن اخص
اوله فرق استعمال اولنور . و بو صورتده « خلافت » خلفای راشدينك
خلافتلرينه مخصوص و منحصر اولور . نته كيم رسالتيناه افندمز ،

بوماسبته استطراد قیلندن اولوق اوزره شو مهم جهتی عرض
ایدهیم که قانونیک دیننده پاپا ، حضرت عیسی علیه السلام عادتاً
وضع شریعتده لایحطی و کلددر . حضرت عیسی نامنه امر ونهی
ایدر . حلالی حرم و حرامی حلال ویلار . دیلدیکی دینه ادخال ،
ایستدیکی دندن اخراج ایدر و ایترسه الک بیوک کناهی عفو
و اسقاط ایدر . جنت و جهنمک اناختارلری ندردر . ارزو
ایستدیکی جنته ، دباهدیکی جهنمه ادخال ایلر !! ..

دین اسلام ؛ بو کبی اعتقادات باطه دن منز و متعالیدر .
اسلامیتده نه خلیفه مک ، نه مفتی و شیخ الاسلامک ، نه ده مذهب
مؤسساری بیوک عهدلرک ، خلاصه هیچ بر کیمسه نک بویله
وضع شریعتده ، تحلیل و تحریم خصوصنده ذره قدر صلاحیتی
بو قدر . بناء علیه اسلامیتده خرسیتانلنده اولدینی کبی روحانیت
و وضع شریعتده نیابت جاری دکلددر . اسلامیتده اوله خرسیتا
نلنده کی کبی تشکیلات دینه ده بو قدر . مفتیک ، شیخ الاسلاملق
دین اسلامک وضع و تأسیس استدیکی تشکیلانندن دکلددر . مصالح
جاریده ده خلقه احکام شرعیه نی بیلدیرمک مقصدیله سو کره دن
احداث ایدلش مناصب رسمیه دندر . مفتیک علم و اقتدارک بخش
ایستدیکی بر صلاحیت علمیه در . عالم اولوق شرطیله هر کس مفتی
اوله بیلور . یعنی قنوی ویرمک رسمی مفتیله مخصوص منحصر
دکلددر . رسماً مفتی اولمیان هر هانکی بر عالمده قنوی ویره بیلور .
شیخ الاسلاملق ایسه ، دوات عثمانیه ده هم ده بالآخره احداث
ایداشددر . حکومت سابقه اسلامیه ده بویله بر شیخ الاسلاملق
مقامی احداث ایدلمه شدی .

او قوانین شرعیه نیک نسیب و اجرایی بالذات در عهده بیوردیلر .
صالح مانی رؤیت و امور عامه امتی تمثیت ابیدیلر . اطرافه
والیر ، ضیلر نصب واعزام ابتدکاری کبی ، امر مهم جهاده
دخی بالذات وبالقول باش قوماندانق وظیفه سی ایفا بیوردیلر .
بو ایسه اهل اسلام اوزرندد نصرف ضم دیمکدرکه اسلامتک
جهت سیاسیهدر . [شرح مسایره] ده بیان اولوندیی اوزرم
حضرت پیغمبرک بو نصرف عامه استحقاقی ، نبوت یعنی پیغمبرک
صفتی اوزرینه ترتب ایدن امامتدر ، و رساننده افندمز بوکانبوت
سیبه کسب استحقاق ایشدر . ایشه شو بیانندن اکلاشلیورکه
بو (امامت) کلمه سنک افاده ابتدکی معنی ، زمانمز عرف واصطلاح
حنجه (حکومت) تعیرندن قصد اولونان معنادن باشقه برشی
دکدر . کرچه بز « حکومت شویله یابدی ، حکومت بو یله
یایور . » سوزنده اولدینی کبی بمضاً « حکومت » تعیرینی ،
هیئت و رجال حکومت معناسنده استعمال ایدرز . لکن بو
استعمال بطریق المجازدر مجاز حذفی قیابندندر .

ایشته شو ذکر اولونان امامت و حکومتده جناب نبوتآب
افندمز خلف اولدینی ایچون امام المسلمینه (خلیفه) و حاکم
اولدینی صفت و مقامده خلافت اسمیه اولونمشدر . بین الناس
زبازرد اولان « خلیفه پیغمبرک و کلبدر . خلیفه پیغمبر پوستنده
اوطوریور . » کبی سوزلرک معناسی بودر . بوقه وضع شریعتده
وکیلی و خانی دتمک دکدر . اویله اولور ایسه خلیفه تک پیغمبر
اولسی لازم کلبرکه بوصورته اعتقاد معاذالله کفردر . بواعتقاده
غلات شیعه دن (باطنه و تعلیمی) ذیلن فرقه ضالنه تک خرافاتندندر .
وقولیک مذهبده پاپار حقنده جاری اولان بر اعتقاد باطلدر .

استنباط ابتدکاری حکمران ایله قواعد فقهیه به توفیقاً پایلان
نظامات و قوانینہ ، احکام الشیہ ، تمیری اطلاق اولونمش ودها
ایلی به کیدبلرک و بوتله اسلام اصطلاحجه احکام الشیہ نامی
ویریلر . دینشدر . بوک فاحش بر خطادر . اسلامیتده اصلا
اویله بر اصلاح اولمدینی کی نه علم اصول کتابلرنده ، نهده علم
فقه کتابلرنده اویله بر اصلاح بو قدر و هیچ بر طالمک فکرندنده
اویله بر اصطلاح کجه مشدر . ففهانک استنباط ابتدکاری احکام
فقهیه احکام اجتهادیه دینور . هیچ بر زمانده احکام الشیہ دینمز .
احکام الشیہ دبه آنجق نصوص صریحه شرعیه ایله ثابت اولان
احکامه دینلیر . احکام الشیہ ده اختلاف اولماز . و اوکا کسه
مخالفت ایتمز . احکام اجتهادیه ایسه ففهانک رأی و اجتهادندن
متولد اولدینی جهنتله ، اختلافه دولودر . هیچ بر حکم اجتهادی
کوستریله مزکه اونده ایکی ویا اوج مجتهد اختلاف ایتمش اولسون .
بو یله اختلافات کثیره به معروض قالمش اولان احکامه هیچ
احکام الشیہ دینه بیلیرمی؟ و اللهک احکامنده اختلاف و تباین
بولنورمی؟ بو کی احکام اجتهادیه به دینسه دینسه احکام شرعیه
دینه بیلیر . فقط (شریعت) دینه مز . چونکه شریعت جناب
شارعک وضع و تبیین بیوردینی احکام . نصوصه در . احکام
اجتهادیه به احکام شرعیه دینه بیلیمسده ، شرع شریفدن استخراج
اولنان قواعد مستند اولسندندر . حتی حکمی نصوص اولمیان
یرمشه . اجتهادیه ده عندالله و فسر الامرده حکم شرعی اولوب
اولمدیضده ائمه اصول فقه اختلاف ایتمشدر . بعضری مسئله
اجتهادیه ده حکم شرعی بو قدر . اختلاف ایدن مجتهدلرک جمله سی ده

شیخ الاسلامده مفتی در . باشقه برشی دکدر . دواتجه رسا
ورثه دیکر مفتیلردن بیوک ایسهده ، شرعاً اولردن هیچ فرزا
بوقدر . مقام مشیختدن ویریلن (فتوی) ، رسمی و غیر رسم
دیگر مفتی و ماللر طرفندن ویریلن فتوالر اوزرینه شرعاً حاکم
رجحان دکدر . فتوی کیمک طرفندن ویریش اولورسه اولسون .
حتی ولوکه بر مجتهد اعظم طرفندن ویریش بولونسون ، اگر
نصوص شرعیه ايله ثابت بر حکم شرعی بی مبین ایسه آنکه عمل
واجب اولور . چونکه نص قطعی شرعی وار دیمکدر . یوق
اگر بر مجتهد رأی و قیاسندن متولد بر حکم فقهی بی محتوی
ایسه قناعت بخش اولدقجه آنکه عمل واجب اولماز . مکرکه
مستفی ، تدقیق و تأمل خاصه انسانیه سندن محروم اولان عوام
ناسدن بولونش اولسون بوسورنله آنکه عمل ایتمک اوستقی
اوزرینه واجب اولور . چونکه عوامک دلیلی مفتیک فتوا سیدر .
لکن اولداتجه تحصیل کورمش ، ادراک و اذعان صاحب
برذات ، آلدینی فتوی ايله قناعت حاصل ایجز ایسه قناعت حاصل
ایدیحیه قدر ایکنجه و اوچنجه برمفتیه مراجعت ایدر هانکیتمک
قنواسی قناعت بخش اولورسه آنکه عامل اولور . بوندقیق و تأمل
آنک حقیقده ، دها دوغریسی و طیفه دینه سیدر . [علم اصول
فقهیدن امام غزالیتمک ، المستصفی ، ابن همام ، التحریر
نامنده کی کتابلریمک اجتهاد بختلرینه باق] .

براده استطراد قیامتدن اولوق اوزره بک پاکش اولان بر
جوقی تصحیح ایتمک استهرز . صوک کونلرده (خلافت اسلامیه
و بیوک ملت مجلسی) عنوانیه نشر اولانان بر اژده علماء شریعتک

خلافتك تقيمي

خلافت حقيقيه ، خلافت صوريه

خلافت ، ماهيت حقيقيه سي و شكل ظاهريه اي اعتباريله ايكي
قسمه آريباير : خلافت كامله ويا حقيقيه ، خلافت صوريه ويا
حكيمه ... خلافت كامله ، قريبا ايضاح ايديله جك اولان اوصاف
وشرائط لازمه بي جامع وملتك بالطوع والرضا انتخاب وبيعتيله حاصل
اولان خلافتدر . خلافت صوريه ، شرايط لازمه سي جامع اولمايان
وياملتك انتخاب وبيعتته اقتران ايجبوب تعلق و استيلا صورتيه
جبرا احراز اولونان امامتدركه ملك و سلطنتدن ، حكمدارلقدن
عبارتدر .

اصل حقيقيه وشرعا « خلافت » ديه برنجي نوع خلافته
ديني . « شرح عقائد » ده و « عقائد عضديه » شرحي « جلال
دواني » ده خلافت كامله حقيقيه دنيلن خلافتده بودر . ايسته
(الخلافة بمدى ثلاثون سنة ثم تصير ملكاً عضواً = بدن
صوكره خلافت اونوز سنهدر ، آندن صوكره سلطنت قاهره به
منتقل اولور . [حديث صحيحده بيان اولونان « خلافت » دن
مقصوده ، بوخلافت حقيقيه در . بيوك محقق صدر الشريه ملك
(تعديل العلوم) نام كتساب كزي بننده و اعظم فقهاي حنبلهدن
مشهور ابن نعيمه ملك (منهاج السنه) سنده بوخلافت حقيقيه به
« خلافت نبوت » اطلاق اولنيور . نه كيم ذكر اولنان حدث :

مصیبر دیورلر . بوزلره (مصوبه) دینیر . بمصلری ده واردر .
اما مجتهد اونی بولمقه مکلف دکدر . بعضاً اصابت ، بمضاده خطا
ایدر و بناءً علیه اختلاف ایدن مجتهدلرک یالکتر بری مصیبر ،
دیگر لری مخطیبر . دیورلر . بوزلره ده (مخصه) اطلاق اولنور .
ایشته احکام اجتهادیه ، احکام التمییه جهه سندن اولمقیندن
دولاییدرکه حکومت تنظیم قوانین خصوصنده بین الفقهها مختلف
فیہ اولان مسائل فقهیه ده هر هانکی بر مجتهدک اجتهادینی عصرک
احتیاجنه اوفق بولورسه آنی ترجیح واختیار ایدر . بوکا مساغ
شرعی واردر . اکر احکام مذکورہ ، احکام التمییه اولسه بیدی
بوترجیح واختیاره مساغ شرعی اولماق لازم کلیردی . زمانزده
بک زیاده کسب تراکت ایدن بومهم جهتی ، بو صورتله تصحیح
ایتدکنن صورته بوقاریده ذکر اولنان تعریفلرک ایضاحنه کلام:
بوقاریده محقق شهیر ابن همامک (مسایره) سندن فقلاً خلافتی ،
« ملت اسلامیہ اوزرنده تصرف عامه استحقاقدیر . » دیه تعریف
ایتمشدک . بوتعرفده کی « تصرف عام » دن مقصد ، امور ومصالح
عامه ده تصرفدرکه بوکالسان فقهده (ولایت عامه) اطلاق اولنور .
کریک بوولایت عامه بی وکریک خلیفه تک بوولایت عامه به ، بوتصرف
عامه نه صورتله کسب استحقاق ایده جکی اشاعیده ابریحہ ایضاح
ایره جکر .

ایشته شو تعریفات و ایضاحاندن کریکی کی اکلاشلمشدرکه خلیفه ،
تعبیر دیگرله امام ، جمهور اسلامک رئیسیدر . حائز اولدینی
« ولایت عامه » ده ، اوله پابانک ولایتی کی روحانی دکدر ، دادنا
بر رئیس جمهورک و یا حکمدارک ولایت عامه سی کی اداری و سیاسییدر .

برذاته ، حضرت پیغمبرك خلیفہ سی دیجز . و حضرت پیغمبرده اونك خلیفہ لکی قبول ایجز .

خلافت سوریه به کلنجہ ، بوضوۃ و ظاہراً خلافت شکلندہ ایسده حقیقتده خلافت دکدر ، بلکه ملک و سلطنتدن ، تحکم و تسلطدن عبارتدر ، بادشاهلقدرد . بویا شرائط خلافتی جامع اولماق و یاخیزد قهر و استیلا ، جبر و تغلب طریقہ استحصال اولونقلہ اولور . بتون محققین اهل سنتک متفقاً بیان ایستکلری کچی خلفای امویہ و عباسیہ نك خلافتی بوقیلدندر . (مسایره) و (تعدیل الموم) کچی الک معتبر کتب کلامیہ و فقهیہ ده تصریح اولوندینی اوزره بونلر حقیقتده خلیفہ اولیوب ملوک و سلاطیندن عبارتدر . یالکز بردانسی مستشارده اوده صلاح و عدالتیله شهرتشار اولان (عمر بن عبدالعزیز) دره مشارالیه خلافتنده تمامیله اثر پیغمبری به افتقا ایستدیکی ایچون بعض علما ، اونی خلفاء راشدینہ الحاق ابله مشردرد .

رسالتپناه اقدمزك آنفا ذکر و بیان اولونان [سندن سوکره خلافت اوتوز سنه در . آندن سوکره ملک عضوض اولور .] حدیث شریفلری ، جدآ برمهجزه در ، غائبدن خبردر . حقایق و شون تاریخیده بونی مؤیددر . فی الحقیقه تاریخ تدقیق و تتبع ایدیلسه کوریلورکه ذکر اولسان خلافت حقیقیه ، خلفاء راشدین حضراتنك ایام خلافتیله یعنی حضرت ابوبکر دن اعتبارآ دردنچی خلیفہ اولان حضرت علی نك و فاطمیله و یاخود حضرت حسنک انی آیدن عبارت بولنان مدت امامتیله ختام بولور . آندن سوکره آرتق و الحکم لمن غلب ، قاعده سی جاری اولور .

شریف ، دیگر بر روایتده [خلافة النبوة ثلاثون سنة الخ]
طرزنده شرفوارد اولمشدر .

خلافت مسئلهسندہ مرشیدن اول نظر دقتہ النسی الازم کن
بومهم نقطہنی براز دها ایضاح ایتک اقتضا ایدیور . شویلهکه :
(شرح مقاصد) ده تصریحاً بیان اولندی اوزره اصل (خلافت) ده
ایکی نسبت ، ایکی جهت وارد . بری حضرت پیغمبره نسبتی ،
دیگری ملت اسلامیہ نسبتیدر . حضرت پیغمبره نسبتی اعتباریله
و خلافت نبوت ، دینیرکه جناب نبوتما ب افندمزدن خلافت
ونیابت دیمکدر . یعنی اجرای حکومت و امامتده حضرت
پیغمبره خلف و نائب اولمقدر . بو آنحق رسالتپناه افندمزدن سیرنه
سالک و اکا خیر الخلف اولمقله اولور .

ملتہ نسبتی اعتباریلهده « خلافت امت » اطلاق اولنورکه ملت
اسلامیه تک وکالت و نیابتی دیمکدر . بوده آنحق ملتک کنندی
رضا و اختیارینه مقرون اولان انتخاب و بیعتنه حصوله کبیر .
ایشته بو ایکی جهتی جامع اولان خلافتہ خلافت کامله و حقیقیه دینیر .
بوندن اکلاشیلدورکه بر کیمسه حقیقہ خلیفه اوله ییلمک
ایچون اولا شرائط خلافتی تمامیلہ جامع اولمق ، ثانیاً علی الاصول
ملتک کنندی آرزوسیلہ انتخاب و بیعت ایدیلهرک مقسام خلافتہ
جلوس ایتک ، و صوکردهده هر دزو اغراض دنیویہ و احتراسات
شخصیہ دن تجردله پذیرانه برشفقت و تماماً بی طرفانه بر عدالتله
وقانون شریعتدن سره و انحراف ایتمه مک صورتیلہ و وظائف
خلافتی ایفا ایتک ، بر حله ایله علی العموم حرکات و اجرا آتنده
سیرت پیغمبری به سالک اولمق لازمه دندر . عکسی تقدیرده اوله

پك واضح اوله رق كورواور كه شريعت اسلاميه نظر نده اوبله
ظلم واعتسافدن عبارت اولان ملك و سلطنت ، اصلا مشروع
دكلدر . بونكاه برابر ينه اوكا خلافت اطلاق اولونمسي خلافت
حكمنده اولسندندر . يمني ملوك و سلاطين طرفدن قاضي و والي
كي مأمور لر تعيين ايديلسي و اونلرك شرع شريفه و قانون عدالته
موافق اولان حكمرلي و امر و نهي لري بالضروره معتبر اولديغندندر .
بزم بوكا خلافت حكيميه ديمه مزك وجه و سببي ده بودر .

سوز قلیجه ، قونه انتقال ایدیور ، وبوصورتله رسول اکر
 صلی الله علیه وسلم افندمزک (ملک عضوض) توصیفله افا
 بیوردقنری حقیقه ایصیریجی سلطنت قاهره تأسس ایله یور .
 یوقاریده کچن تعریفله ، خلافت حقیقیه نیک تعریفدر ، ملا
 وسلطنتدن عبارت اولان خلافت صوریه نیک تعریفی دکدر ، یم
 خلافت صوریه ، اوتعرفلردن خارجدر . چونکه خلافت حقیقیه نا
 شرائطنی جامع دکدر . شریعت اسلامیه ، بوبله سلطنت قاهره
 عبارت اولان حکومتی تجویز و قبول ایتمز . بونی اسلامیه
 نسبت ایتمک ، اوبله بر دین عالی بی تحقیر و تزییف اولور . آنکچو
 علامه صدر الشریعه (تمذیل العلوم) نده بوملک وسلطنت
 عبارت اولان خلافت صوریه اصحابی حقیقده اوبله آخیر سوزا
 سویلیورکه ز اونلری بوراده نقل ایتمکک جسامت ایده مدک
 یالکر قرآن کریم بوباده جناب حق اباه حضرت ابراهیم علیه السلام
 آره سنده کچن بر مکالمه بی حکایه ایدیورکه بک علوی اولدیغند
 بوراده نقلی مناسب کورولمشدر . شویله که :

جناب رب متعال (جلت عظمته) حضرت ابراهیم علیہ السلام
 [اَبِي جَاعِلِكَ لِلنَّاسِ اِمَامًا = بن سنی ناسه امام یابه جفم .
 بیوریور . حضرت ابراهیم ده] قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي = یاربا
 ذریتمندنده یاب [دبه نیاز ایدیور . بونک اوزرینه] قَالَ لَا اَبْنَاءَ
 عَهْدِي الظَّالِمِينَ [خطاب عزیزی وارد اولور . یعنی جناب حق
 حضرت ابراهیمه جواباً] بسم عهد امامتم ظالملمه واصل اولماز ،
 بیوریور .

استقامت در که فسق موجب احوال و افعال دن احتراز ایله حاصل اولور . بناء علیه ظالم و غدار بر انسان خلافت اهل و مستحق اومه میه جفی کبی ، فسق و فجور ایله متصف اولان بر ذات ده اهل دکدر . علماء اسلام ، ظلم و اعتساف ایله متصف اولان بر ذاتی مقام خلافت اجلاس ایتمک دیمک ، قوردی قویونه چوبان ایتمک دیمکدر دیور لر . یوقاریده امامت حقنده جناب حق ایله ابراهیم علیه السلام آرمسندده جریان ایدن بر مکالمه بی قرآ کریمدن نقل ایتمک . اونده کندی ذریتندن ده امام پایلمسنی دعا و نیاز ایدن حضرت ابراهیمه جواباً جناب حق ، [لاینال عهدی الظالمین = بم عهد امامتم ظالمه واصل اولماز .] بیور بیور . ذاتاً خلیفه و امام نصب و تمینندن مقصد اصلی ، ظالمک ظلمنی دفع ایتمکدر . یوقسه ناس اوررینه ظلمی مسلط ایتمک دکدر . بونک ایچوندر که کافه علماء اسلامه کوره ظالم و اعتسافکار بر ذاتی خلیفه انتخاب و نصب ایتمک جائز اولماز . وبالآخره ارتکاب ظلم ایدن بر خلیفه بالاتفاق عزله مستحق اولور . حتی باشده امام شافعی اولدینی حالده متقدمین شافعیه به کوره - ملت طرفندن عزل و خلع ایدلمش اولسه بیله - کندیلکندن منعزل اولور .

بعضری ائمه حنفیه عندنده « عدالت » ، صحت خلافتک شرطی دکدر . بناء علیه فاسقک خلافتی مع الکراهه صحیح اولور و بناء علیه آندن قاضیک ، والیک کبی مأموریت تقلد و تفوض ایتمک جائز اولور دیمشلسده بودوغرو دکدر ، یا کلسدر . فقهای حنفیه نیک اک بیوک محققلرندن ابن همامک (مسایره) سندده ، صدر الشریعه نیک (تعدیل العلوم) نام اثر جلیلنده صراحة بیانلرینه

خلافت شراعی

بر کیمه خلافت اهل و مستحق اوله بیلیمک ایچون اوصاف و شرائط لازمه سنی جامع اولوق شرط مظاندر . جمهور اهل سنت عندنده لزوم وجودی متفق علیه اولان شرائط مذکوره شونلردر :

اسلام ، حریت ، عقل ، بلوغ ، ذکوریت ، سلامت حواس و اعضا ، کفایت ، علم ، شجاعت ، عدالت ، قروشلیک ... مسلم ، حر ، قائل و بالغ ، ارکک ، حواسی و اعضاسی سالم اولمیان بر ذانک و وظائف خلافتی ایفا ایده میه چی در کار اولدیفتدن بونلرک شرائط خلافت جمله سندن اواسی بک طبیعیدر . کفایت دن مقصد ، رشد و رویت ، نفوذ و شوکتندر . یعنی امور مملکت و مصالح ملتی رؤیت و تمش-یتده رأی و تدبیر و حسن سیاست صاحبی اولوق و تنفیذ احکامده خلق اوزرنده نفوذ و قدرته مالک بولونمقدردر . شافعیره و حتی (مواقف) ده تصریحاً بیان ابدلیکی اوزره جمهور علماء ا-لامه کوره خلیفه اوله حق ذاته علی العاده و علمه ک وجودی کافی دکلدردر . اصول و فروعده مجتهد درجه سنده عالم اولوق شرطدر . فقط حنفیره کوره بودر حده عالم و مجتهد اولوق شرط دکلدردر . علی الاطلاق احکام شریعتی و مصالح خلافتی بیلیمک کافیدر .

« عدالت » کلتجه : بوراده عدالتدن مقصد ، سیرنده

بری مدارس اسلامیة ده، -تی بوکون دخی استانبول مدرسه لرنده
تدریس ایدلکده اولان (عقائد نسفیه) دنیان کتابنده امامک
قریشدن اولسی مشروط اولدیفنی و باشقه سنک امامتی جائز اولیه جفنی
مطلق و قطعی برلسانه بیان ایدیور .

شوحالده وضعیت مشکله شیور . چونکه علماء اهل سنت ،
بر طرفدن امت اسلامیة اوزرینه بر امام نصبی واجب ددیورلر ، دیگر
طرفدن بو قاریده ذکر اولنان شرائطی جامع و ازجه قریشدن
اولیان ذانک امامتی جائز اولیه جفته قائل اولورلر . بو تقدیرده
هیچ امام نصب و تعیین ایدلیه جک اولور ایسه بتون اهل اسلام
ارتکاب اتم ایتمش اولاجق ، شرائط لازمه سنی جامع و خلق
اوزرنده نفوذی جاری اولاد قریشدن بذات بوله مدقلمدن
طولانی باشقه برذاتی امام نصب ایدلیه جک اولورلر ایسه ، جائز
اولیمان بر شیشی یا پشم اولدقلمی ایچون ینه آتم و کنساکار
اوله جقلمر !! ...

دیلمک اولیورکه بو شرائط و تخصیص قریشلیک شرطی ،
عصر لردن بری ملت اسلامیة بی کنساکه صوفقدن باشقه بر ایسه
یاراماشدر . بونک ایچوندرکه علامه تفتازانی ، ذکر اولنان
(عقائد نسفیه) شرحنده « خلفاء عباسیه دن سوکره حاله مشکلمدر ،
دیور . او حالده بو اشکالی رفع ایتمک ، اهل اسلامی کنساکدن
قورنارمق ایچون نه یا پلمیدر ؟

الک معتبر اهل سنت کتابلردن اولان مشهور (مواقف)
صاحبی ، مخالفلر طرفدن بو بولده درمیان اولونان اعتراضه جواباً
[اهل اسلام اوزرینه امام نصبنک واجب اولسی ، شرائط امامتی

نظراً ائمة حنفيه عندندہ دخی « عدالت » ، صحت خلافتك شرطيدر . فقط ملك و سلطنتك شرطی دكدر . چونكه ملك و سلطنت ، اختیار و بیعت اوزرینه مؤسس دكدر . قوت ، قهر و غلبه اوزرینه مبتنی در . بورادہ خلافتہ سلطنتی بربرینه قاریشدر ماق لازمدر . حقیقی خلافت باشقه ، سلطنت یعنی بادشاهلق بنه باشقه در .

(قریشیلک) شرطك تدقیقی :

« قریشیلک » دن مراد ، قریش قبیلهسی ارکاندن اولمقدر . « قریش » ديه نصر بن کنانه اولادینه دینیرکه قبائل عرب ایچنده الك ذی نفوذ و صاحب شوکت برقبیله ابدی . حضرت پیغمبر ، هاشمیلر ، امویلر و عباسیلر هب قریش قبیله سندن درلر . خارجیلر ، معتزله علماسنك اکثریسی ، خلیفهك اولاد قریشدن اولسی شرطنی قبول ایتمبورلر . « امر خلافت کبی ملت ایشنده نسبک دخلی یوقدر . دیبورلر . بو شرط اهل سنته کوره در . حقی اولسون ، شافعی و یا مالکی و حنبلی اولسون علی العموم علماء اهل سنت ، خلیفه و امام اوله حقی ذاتک اولاد قریشدن اولسنی شرط ایذیبورلر . بو خصوصده [الائمه من قریش = اماملر قریشدنر .] حدیث شریفنه استناد ایله بورلر . اصول و فروعده فقهای حنفیهك استادلرندن و ترکستانک الیبوک فحول علماسندن ، (۵۳۷) تاریخنده « سمرقنده » ده ارتحال ایدن « مفتی الثقلین » عنوان مفخرنیله شهرت شعار امام نجم الدین عمر نسفی حضرت تلیسک عصر لر دن

دقی کور و ایور که شریعت اسلامیہ نظرندہ اویله
بارت اولان ملک و سلطنت ، اصلا مشروع
ایرینه اوکا خلافت اطلاق اولونمسی خلافت
ر . یعنی ملوک و سلاطین طرفدن قاضی و والی
ایلمسی و اونلرک شرع شریعت و قاتون عدالت
ی و امر و نهیلری بالضروره معتبر اولدیغندندر .
بکجه دیمه مزک وجه و سببی ده بودر .

سوز قیلیجه ، قوته انتقال ایدیور ، و بوضورتله رسول اکرم مع اوله
صلى الله عليه وسلم افدمزك (ملك عضوض) توصیفیه فاده اولد
بیوردقنری حقیقه ایصیریجی سلطنت قاهره تأسس ایله یور .
یوقاریده کچن تعریفله ، خلافت حقیقیه نك تعریفدر ، ملك
وسلطنتدن عبارت اولان خلافت صوریه نك تعریفی دکدر ، یعنی
خلافت صوریه ، اوامر فلردن خارجدر . چونکه خلافت حقیقیه نك
شرائطی جامع دکدر . شریعت اسلامیه ، بویله سلطنت قاهره دن
عبارت اولان حکومتی تجویز و قبول ایتمز . بونی اسلامیه
نسبت ایتمک ، اوبله بر دین عالی بی تحقیر و تزییف اولور . آنلچون
علامه صدر الشریعه (تمذیل العلوم) نده بوملك وسلطنتدن
عبارت اولان خلافت صوریه اصحابی حقتده اوبله آعیر سوزلر
سویلیورکه ز اونلری بوراده نقل ایتمکک جسات ایدمدک .
یا لکن قرآن کریم بوبابده جناب حق ابله حضرت ابراهیم علیه السلام
آرسنده کچن برمکالمه بی حکایه ایدیورکه بک علوی اولدیغندن
بوراده نقلی مناسب کورولکدر . شویله که :

جناب رب متعال (جلت عظمته) ، حضرت ابراهیم علیه السلامه
[اِنِّیْ جَاعِلُکَ لِلنَّاسِ اِمَامًا = بن سنی ناسه امام یابه جنم .]
بیوریور . حضرت ابراهیم ده [قَالِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي = یار بی
ذرتبمذده یاپ] دبه نیاز ایدیور . بونک اوزرینه [قَالِ لَا اَبْنَالُ
عَهْدِي الظالمین] خطاب عزتی وارد اولور . یعنی جناب حق ،
حضرت ابراهیمه جواباً ، نم عهد امامتم ظالمله واصل اولمازه .
بیوردیور .

ذاتاً خلافتده قريشيك شرطك علت وحكمتى ، قريش
 قبيسه سنك اك شرفلى وبالجملة اولاد عرب اوزرنده اك نفوذلى
 اولمىدير . بالاخره مرور زمانه قريشك اسكى سطوت وشوكتى
 بالكلية زائل اولديفندن ، حسب الضرورة بوشرطك حكمتى
 قائلامشدر . بونك ايجوندر كه سلطان سليم اول ، (۹۲۳) تاريخنده
 مصدرن برابرنده كتيرديكى خلفاى عباسيه نك صوكنجيسى خليفه
 (متوكل على الله) . ، آياصوفيه جامعنده خلافتى كنديسنه دور
 وقويض ايتدردىكى زمان ، بوكيفيت حاضر بولنان علما طرفندن
 تجوز اولونمشدى . لکن اونونماملیدر كه بو خلافت ، خلافت
 صوريه وحكمه در . بوقه خلافت حقیقه دکدر .

بنه عين حکمته مينددر كه زمانه زده شريف حسين ، مئه
 مكرمه ده كنديسنك قريشدن وحتي هاشميردن اولديقى بالبيان
 خليفه لکى ادعا و اعلان ايتديكى حالده ، عالم اسلام شوبله دورسون ،
 جزيرتال عربده بيله كيمسه التفات ايتمه مشدر . حالبو كه برى طرفده بيوك
 ملت مجلسى ، عبدالمجيد حضر تلى نى مقام خلافته اجلاس ايتديكى
 اعلان ايدر ايتمز ، در حال عالم اسلامك هر طرفندن - هيچ اولمازسه
 قولاً اولسون - صدای اجابت و بيعت بوكلمشدر . ايشته بونك
 ايجوندر كه بيوك ملت مجلسنك خلافتى خاندان آل عثمانه حصر
 ايتسى موافق حكمتدر . علت عين علتدر . تبديل ايدن مظهر يتدر ،
 علت وحكمت دکدر .

ايشته خلافتك شرائطى بونلردر . بناء عليه بوشرائطى جامع
 اولميان برذاتى خلافته انتخاب وتعيين ايتك جائز اولماز . مع هذا
 بوشرائطه ، خلافت حقیقه نك شرائطيدر . ملك وسلطنتدن عبارت

جامع برذات
 ذ . [ديور .
 تيه بوجوانى
 فه ۲۶۴] .
 لال ايجنده
 ى برصورتدم
 كت آنارشى
 مقصدى
 برامام نصبي
 جوبى ساقط
 لزوم بوقدر
 نام برامام
 جب اولور .
 نام دينز .

محقق شهر
 ملوم ، نده
 وخلافتك
 آغايه دن
 ايلدك دن
 فى زماننا
 ك اسقاط
 س قوط

جامع برذات بولونديني تهديرده در. اما، اوشرائطي بولو مديني صورتده نصب امام قضيه سي واجب اولما شارحي علامه « سيد شريف جرجاني » ده سكو تقويه ايديبور. [شرح موافق ، جلد ثالث . صحیح فقط بوصورتده مملکت آناشي ، ملت اختا قالماسي؟ اوت، حکومت تأسيس ايدلز، ملت فوضو باشي بوش کندی حاله ترك ايديليرسه، شهبه سز مملد وملت اختلال اينجده قابل . لکن صاحب موافقك بودکلدر . شرائطي جامع ، حقيقي خليفه معناسنه ممکن اولمديني صورتده آرتق اومهناجه امام نصبتك و اولور ديمك ايسستبور . بوندن حکومت تأسيسده ا معناسي چيماز . مقصدي ، « شرائط خلافي - نصي » متعذر اولديني صورتده نه حکومت تأسيس و فقط آرتق اوکا خلافت ورئيسنه ده خليفه معناسنه ا . وبوندن طولايي ملت اسلاميه آتم اولمازه ديمکدر .

نته کيم ۷۴۷ تاريخنده « بخارا » ده وقت ايدن صدرالشریعه ، تورکستانک بوبوک طالي و تعديل اولما ذکر اولونان شرائط خلافي ذکر وتعداد ايتدکن اوتوز سنه ده تمام اولوب آندن سوکره رياست دنبرويه عبارت اولان ملك وسلطنتک تأسس ايتديکني بيان سوکره [وسقط من الترائط ماتسقطه الضرورة ثم سقط القريشية ايضاً] ذکر اولونان شرائطدن ضرورتد ايتدکري ساقط اولشدن ، زمانزده قريشليک شرطد ايتشدن . [ايتدبور .

خلافتك صورت اکتسابی

و عقد وکالت نوعدن اولدینی

بورابه قدر واقع اولان ایضاحات هب ، (خلافت) لفظندن حاصل مصدر معناسی مراد ایدلمش اولسنه کوره دره یعنی خلیفه اولمقدن متحصل « خلیفه لك » صفت و کیفیتنه تأددر. شمدی ده بوصفتك صورت اکتسابی و معنای مصدریجه یعنی خلیفه اولمق مناسنجه (خلافت) ك ماهیت فقهیه سنی ایضاح ایده لم :

عجبا برکیمسه ، اوصاف و شرائط خلافتی هر کسدن زیاده نفسنده جمع ایتمش اولمقله کند یا کندن خلیفه اولمش اولورمی ؟ قطعاً اوله ماز . حتی دنیاده شرائط خلافتی جامع تك بذات بولونمش اولسه ، ینه اوزات مجرد بوتفرد سببیه خود بخود خلیفه اولمش اولماز . بونده عموم علمای اهل سنت متفقدر . چونکه شریعت اسلامیة ، هیچ برکیمسه به شخصاً و رأساً عامه اوزرنده تصرفه صلاحیت و یرمه مشدر . ملت او کیمسه به بوصلاحیتی و یرملیدرکه تصرفه حتی اوله بیلسین . بونی هیچ برفردك خود بخود ادعایه حتی یوقدر .

عموم معتبرات فقهیه ده و تخصیص اطانم فقهای شافیه دن امام ماوردینك (احکام سلطانیة) نامیله معروف اولان کتایبده بیان اولوندینی وجه ایله فقهای اسلام ، « خلافت » ی ملت اسلامیة ایله خلیفه آرهمسند برنوع عقد و مقاوله اولمق اوزره قبول

اولان خلافت صور به و حکمی به شامل دکادر. یعنی خلافت حکمی به
بوشرائطك وجودی آرا نماز . چونکه بوقاریده ده سولمشدک که
بو خلافت صور به ، حقیقه خلافت اولیوب ظاهر آ و حکماً
خلافتدر . جبر و قوت ، قهر و تغلبه مستنددر . دیک که شرائط
خلافت خصوصنده حقیقی خلافتله دوری و حکمی خلافت پندده
بویله برفرق وارددر . بوفرق پک مهمدر بونک آشاغیده بخت
ایدیله جک اولان ساطنتک خلافتدن تقریبی جائز اولوب اولیبه جفی
مسئله سنده پک سیوک دخلی وارددر .

خلافك شو ماهيته نظر آ انتخاب عام اصوله مراجعتله هر فردك بالذات ويا بالواسطه انتخاب و بيعتده داخل اولسي اقتضا ايد رسده، ممالك اسلاميه نك وسعتي حسييله بو اصوله مراجعت متعذر اولقله برابر تفرقه بيني وممالك مختلفه ده متعدد خليفه لرك انتخاب ايدلسني موجب اولق كبي بك بيوك محذوري مستلزمدر. حالبوكه بر زمانده بر خليفه دن فضله خليفه انتخابي شرعاً جائز دكلدر. آنكچون فقها، يالكز پاي تختده بولنان « اهل حل و عقد » ك، يعنى امور دولتي باغلا بوب چوز نلرك انتخاب و بيعتي كافي وعموم افراد ملك انتخاب و بيعتي مقامنه قائم اوله جفته قائل اولمشددر. بونلرك عددي معين دكلدر. بر قسم فقهاي حنفيه به كوره جماعت دينه جك مقدارده اولسي كافيددر. سالف الذكر (احكام سلطانيه) ده بيان اولونديغي اوزره بعضيلري، هيچ اولمازسه مرا كرولا يانده بولنان اهل حل و عقد بيعتده داخل اولمليدرد بمشلسه ده، مختار اولان اولكي قولدر. صحابه كرام حضراتي ده اويله يامشردى. بناء عليه يالكز پاي تختده كي اهل حل و عقدك انتخاب و بيعتيله عقد خلافت منعقد وتمام اولور. آرتق كره ارض اوزرنده بولونان كافة مسلمين اوزرينه اونى خليفه طائيق و آكا مطاوعت املك واجب اولور.

مع هذا خلافت، خليفه نك استخلافى يعنى كنديسنه برولى عهد تعيين ايتمى صورتيله ده منعقد اولور. نه كيم حضرت ابوبكر حضرت عمرى ولى عهد تعيين وامته عرض وتبين ايتش ايدى. بوندن ده اكلاشيليركه ولى عهد تعييننده كيفيتي اهل حل و عقدك تصويبنه عرض ايتك مستحسندر. فقط لازميدر؟ كتب شافعيه ده

وتلقى ایشلردر . یعنی خلافت ، فقه وحقوق اسلامیه جه ملت ایله خلیفه آره سنده طامنا ایجاب و قبول ایله منعقد بر عقددر . همده عقد وکالت نوعندندر . ناصلکه بر کیسه ، کندیسنه تفویض ایدلد کجه وظیفه وکالتی خود بخود ایفا ایده مرسه ، کیم اولورسه اولسون هیچ بر فرد ، ملت طرفندن کندیسنه تفویض امور ایدلد کجه رأساً و کندیلکنندن وظائف خلافتی ایفا ایده مر . خلیفه تک ایضاً مکلف اولدینی وظائف ، اساساً وحد ذاتنده دوغریدن دوغری به ملتک کندی ایشدر ، امور مشترکه ملیه دندر . ملت بوایشی صورت مخصوصه ده اهل و مناسب کوره چکی بر ذاتاً ایجاب و تفویض ایدر ، اوذاتده قبول و درعهده ایلرسه ، ایشته اول وقت اوذات خلیفه اولمش اولور . بو ایجاب و قبول ایله منعقد اولان عقده ده (خلافت) دینیر . عقد وکالتده بوندن باشقه برشی دکدر . چونکه علم فقهده وکالت ، « بر کیسه کندی ایشینی باشقه سنه تفویض ایتک و اوایشده آتی کندی برینه اقامه ایتکدر . » دبه تعریف اولدور . [مجله تک ۱۴۴۹ نجی ماده سنه باق]

ایشته خلافت ، بوسورتله بر نوع عقد وکالت ماهیتنده اولدینی ایچوندر که جمهور اهل سنت ، [خلافتک انعقادنده عمده مشورتدر . یعنی بالمشاوره انتخاب و بیعتدر .] دیورلر . « بیعت » لفظی فی الاصل بیع و شرا معامله سنده صفتیه معنایه دیر که بایک ، مشترک اندن طوته رق « وار خبرینی کوره » کبی برسوزله عقد بیعی ایجاب ایتمسی دیمکدر . بو مناسبتله عقد خلافتی ایجاب و خلیفه به صفت و وظیفه خلافتی تفویض معنایه ده عرف اولمشدر .

اوزره صفت امامتک قهر واستیلا صورتیهده استحصال اولونه بیلهجکی کوستریلبورسده، بو آرتق حقیقی خلافت دکدر. یوقاریده کراراً بیان ایدلدیکی وجهه ملک وسلطنتدر، تغایدر. تغلبده ایسه بالضروره سوز قیلیجک وحکم غالبکدر. (مساره)ده مصرح اولدینی اوزره بوصورته مقام سلطنته جلوس ایدن برمتغلب علیهه ایکنجی برمتغلب خروج ایله اکا غلبه ایلسه، برنجی متغلبک نفوذ و قدرتی قلمدینی جهتله اومنزل، ایکنجی متغلب اونک یرینه امام اولمش اولور. بوکجی متغلبده، علی العموم ملوک وسلططینه (امام) دجهسی، معنای اعمی اعتباریه در. چونکه کتب فقهیهده «امام» تعیری، «خلیفه» تعیرندن اعم اوله رق استعمالی اولونیور. یعنی فقها حقیقی خلیفه به امام یدکری کجی، حقیقه خلیفه اولیان بیوک سلطانله، پادشاهلهده «امام» اطلاق ایدیورلر. نته کیم لغت کتابلرنده (خلیفه) بی سلطان اعظم، شهنشاه دیه تفسیر و ترجمه ایدیورلر. یوقاریدهده سویلشدککه بو اطلاقات هب معنای عرفیه کوره در، معنای شرعی به کوره دکدر. بوندن غفلت ایدله، لیدر. بو بابه اوفاق برغفلت، انسانی پک بیوک خطالره سوق ایدر. ناصله بوکون بومسئله حقنده دوران ایدن یا کیش فکرلرک، فاحش خطالرک یگانه سببی، بو حقیقتک بیلنمه مسیدر.

ایشته «خلافت» بوجه مشروح عقد وکالت نوعندن اولدینی ایچوندرکه خلافتده ایکی جهت وارددر. بری خلافت نبوتکه حضرت پیغردن نیابت، دیکری خلافت امت که ملت اسلامیه طرفندن نیابتدر. [شرح مقاصد، جلد ثانی، صحیفه ۲۰۶].

لته
دن
فی
ق
د
ی
ع
ا

• از چندین. چونکه خلیفه، بوی حاکم اولدینی و کالنه بنه بوه
امتنه بایر . . دینور. بونکه برابر الک معتبر کتب شافعیه
اولان (مسیح) شرحی (مفنی المحتاج) تصدیقاً بیان اولوندر
لوزده ولی عهد تعیینت معتبر اولسی ایچون ولی عهد اوله
فانک تماماً شرائط خلافتی جامع اوله سی شرط اولدینی کی ولی عهد
تعیین ابدی خلیفه لشحه اوصاف و شرائط خلافتی جامع بولونته
شرطدر . بنه علیه جاهل و جاهل و جاهل . ق. بخلیفه مک ولو شرائطی جامع
برقانی ولی عهد تعیین اتمی صحیح و معتبر اولماز . [مفنی المحتاج
(جلد رابع صفحه ۱۲۵)

الحاصل ، خلیفه اونمک ایکی طریق واردز . بری اهل حل
و عقد یعنی ، دیگرى خلیفه مک استخلافی . . برنجی طریق
اصل و عمددر . ایکنجی طریق امک فرعیدر . هر ایکی طریقه ده
خلافته انتخاب ابدیه جک فانک بوقریده ذکر اولسان شرائطی
جامع اولسی شرطدر . نامزدلر متعدد اولدینی صورنده سن
سبب رحمان اوله ماذ . ایچلرندن اصلح وارشد اولانی ترجیح
و انتخاب اونونحق لازمدر . وهیچ برزمانده خلافت ارنان انتقال
ایتمز . چونکه وکالت موروث اولماز . ایشته تورکیا بیولک ملت
مجنسی طرفندن اخیراً خلیفه مک انتخاب و بیعتله نصب و تعیین
ایدنسی و خاندان آل عثمان ایچندن اعلم و اصلح اولانک اختیار
و ترجیح اولونسی حقهده اتخاذ و تطبیق اولندان مقررات ،
عصر نردن بری موقع تظیفه وضع ابدیه معین اساسات شرعیه
لترسرتو احیا اولدینی جهتله سراوار تجیل و تبریکدر .
کتب معتبره ده (امامت) لک انعقادنده اوچنجی بر طریق اولوق

بوجهتہ حقیقی خلیفہ ، برطرفدن رسول اکرم افدمزک ؛
وخلقی ، دیگر طرفدن ملنک وکیلدر . قاعده مؤکل ، و
عزل ابلک حقیقی حائر اولدیغندن خلیفہ وظیفهسنی سؤاسته
ابتدیکی صورنده ملت طرفدن عزل وخلی شرعاً جائز و صحیح
اولور . خلیفہ ملنک وکیل اولسه بدی بوخلع کیفیتی مشرأ
اولمزدی .

خلاصه ، خلافت برنوع وکالت دیمک اولدیغندن - ک
فهمیده نصریح اونونیدی وجهله - حقیقده قاعده وکالت احکام
جزری اولور . بوجهدن اولوق اوزره برکره خلافت مورد
اولماز . ثانیاً خللی ویا وفاتیه وکلای دولت وعلی السموم اولد
نصب ایندیکی ، امورین حکومت منعزل اولماز . چونکه وکا
وأمورین حکومت ، هر نه قدر ظاهراً خلیفہنک وکیللری ایسه
حقیقته ملنک وکیلدر . قاعده فقهیهجه آخری توکیله مأذون
اولان وکیل توکیل ایندیکی وکیل ثانی ، حقیقته مؤکلک وکیلدر .
یوقسه اووکیل اولک وکیل دکلدرد . وبناه علیه وکیل اول عزل
ایدنک ویا وفات اینکله وکیل ثانی منعزل اولماز . [بجهنک
۱۴۶۶ و ۱۵۲۹ نجی ماده لرینه باق .]

ثانیاً خلیفہنک ، ملنک ضرر محضنه اوله رق وقوع بولان
تصرفاتی شرعاً معتبر اولماز . مثلاً خلیفہ اموال وارضی امیریه دن
ولو بک دکرمز برقمی بلا بدل برکیمسه به بخش وتمام ایدمه من .
چونکه وکیل مؤکلی ضررینه تصرفاتی معتبر و نافذ اولماز .
مگرکه ، مأذون اوله . حالبوکه خلیفہ اوکی تصرفات مضربه
نه صراحتاً نه دلاله ، مأذون دکلدرد .

سادات فقهای حقیقده دن امام شمس الائمه سرخی حضرتلری

و حقائق شرعیہ بی اعلیایہ اسلامیاتک انکشاف و تعالیہ نہ خدمتدر .
دنیوی وظیفہ سی دہ متمدن بردولت و حکومتک معلوم اولان وظائفی
بیوک براہتمام واعتنا ایله ایفا ایتمکدر .

ایشته خلاصہ بیان اولنان بووظائف امامت ، عصر لردنبری
اهمال ایدلش اولدیغندن وقتیلہ کوزلری قاماشدیران مدنیت اسلامیہ
انقراضہ بوز طومش ، اسلامک اوفوق البشر دینہ جک درجہ ده
یوکسک اولان معالیاتنه کلیاً خلال طاری اولمش ، خلق نور صرفاندن
بتون بتون محروم اولوب حقایق شرعیہ به بدل ذهنلر خیالات
و خرافات ایله طومش ، بدرجہ به کلمش که آرتق عالم اسلامک هر
طرفی کثیف برجهالت ، تعفن بر اعصاب استیلا ایلمش و بونک
نتیجہ سی اولوق اوزره ملت اسلامیہ فقر و سفالت ایچنده قالمشدر .

..

خليفة نك مسئولتي

خليفة نك مسئولتنه کنجه : بو پک بیوکدر . فاتاً اسلامیته
مسئولیتدن وارسته هیچ بر فرد بوقدر . هر کس درجه درجه افعال
و حرکاتندن مسئولدر . بر کره جناب حقه قارشی اولان وظیفه سندن
مسئول اولدیگی کبی ، هم جنسنه قارشی اولان وظیفه سندن ده
مسئولدر . جناب رسالتیناه افندمز ، صحتی علمای حدیث عنده
متفق علیه اولان اوزونجه بر حدیث شریفنده [کُلُّکُمْ رَاعٍ وَ کُلُّکُمْ
مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ ، قَالَامامُ رَاعٍ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ] هر بریکز

خلافتك غايه سی و خلیفه نك وظیفه و مسؤلیتی

خلافت مقصود بالذات دكدر . بلکه مقصود وصول ایچو
بر واسطه دن عبارتدر . چونكه خلافت و امامت، یوقاریده تعریف
اثناسنده سویلدیكمز وجهه ، حكومت دیمكدر . اوندن باشه
برشی دكدر . بناء علیه خلافتدن اصل مقصود اولان غایه و توزی
عدالت و حقوق صیانتله ملت اسلامیه به تأمین سعادتدر . ذاه
شریعت اسلامیه نك غایه سی ده بودر . قرآن کریمده حکایه اولوندیغی
اوزره جناب حق ، داود علیه السلامه خطاباً [یا داود انا جعلناک
فی الارض خلیفه فاحکم بین الناس بالحق = یا داود بز سی بر
یوزنده خلیفه بایدیق ، بناء علیه بین الناس حق و عدل ایله حکم
ایت .] بیورمشدر . علم اصول فقهه و علم معانی به آشنا
اولانر بیلیرلرکه بو آیت جلیله ده حقه مقارن حکم ، یعنی عدالت ،
فاه تمقییه و تفریمیه ایله خلافته تردیف اوتیور .

ایشته بونص مینک سوق و عبارتندن واضحاً آکلاشیلورکه
خلافتدن مقصد شارع ، عادل و حقانیتیرور بر حکومت فاضله
تأسیسی صورتیه تأمین عدالت و حقوق ناسی صیانتدر . احواله ،
خلیفه نك وظیفه سی ده بو مقصد و قایه نی استحصاله صرف مقدرتدر .
بو وظیفه بری دینی ، دیکری دنیوی اولیق اوزره ایکی آراییر .
خلیفه نك دینی وظیفه سی ، شمار دینی ای اقامه ، فضائل اسلامیه

نام کتابنده و دیگر اصول کتابتارنده ذکر اولدینی اوزره
 خلیفه ثانی جناب عمر فاروق ، برکون برحمله قادینی برتمتدن
 دولایی برای استجواب حضور خلافتناهیله جلیب ایچون مباشر
 کوندر . قادین مباشری کوروب کیفیته مطلع اولونجه پک زیاده
 قورقار وقورقوسندن اسقاط جنین ایله . بونک اوزرینه حضرت
 عمر ، حادثه نیک کندینه مائد حکمی حقنه ، او صروده نزدنده
 حاضر بولنان حضرت عثمان ایله عبدالرحمن بن عوفک رأیلرینی
 استفسار ایله . اولزده ولایت عامه کر حسیدیه حق تأدی
 حائزسکر ، بناء علیه سزه هیچ برشی لازم کلنز . « جوابنده
 بولنورلر .

بو جوابه قناعت ایتمین جناب فاروق ، بالاآخره حادثه بی
 و مشار الیهانک فکرلرینی حضرت امام علی به سویلر ویو
 خصوصده کی رأینی طلب ایله . حضرت علی ده ، «اگر اولر ،
 عن اجتهاد بوراید بولونمشلر ایسه خطایتمشلر . یوق اگر بلااجتهاد
 سویلشلر سزی آلداتمشلر . اوزر بکره ائم ترتب ایله جکنه
 بنده قائل دکلم ، فقط جنینسک دبتی ویرمکر لازم کلیر . «
 جوابی ویرر . حضرت عمرده بو فکری قبول ایله .

اطرافه نصب و تعیین ابتدکی والیرک ظلم و اعتسافلری سببیه
 حضرت عثمان کی مبارک و محترم بر خلیفه نیک اوغرا دیلی عاقبت
 فیجیه ، تاریخ اسلامه براز وقوفی اولانلرجه معلومدر . مشار الیهی
 قتل و شهید ایدنلرک جلسیه ده عوام طبقه سندن اوایش طاقندن
 اولدقلری ظن ایلمسین . ایچلرنده حضرت ابوبکرک مخدومی کی
 پک زیاده زهد تقوی ایله مشتهر خواص رجال دخی وار ایلی .

سؤلدر ، امامده چوباندر ،
 ریپورلر .

ت حضرت پادشاهی مقدس
 اسایلرندن مقتبدر . شرع
 یتده هیچ برکسه مقدس
 حقدر . اسلامیتده انسانلره
 وقدر . بوده ودیعه آیه
 حق ، جناب حق طرفندن
 آنک ایچوندرکه هرکسک
 دخی کندی حقنه حرمت
 ک ایچوندرکه حقوق نای
 غناز ایدن امام ظالمک یوم
 چار اوله جفی [اشدالتاس
 بقیه اعلان اولونمشدر .

بو یله اولدینی کی ، مادی
 بوله در . یعنی خلیفه ده ،
 وهم جزاء مسؤلدر .
 حقوق مقدسه به مالک عد
 نی طایعاز . اسلامیتده
 بوقدر . خلیفه نیک درجه
 ، تاریخیه نیک نقلی مناسب

به دائر اولان (مستصفی)

چو باند ، هر ريكز كو تدنيكندن ،
 اوده سوروسندن مسؤولر . [بيوا
 عثمانلي قانون اساسينده] ذا
 وغير مسؤولر . [سوزي ، آوروپا قانون
 شريفه كلباً مناقدر . بركره اسلام ،
 دكلدر . مقدس اولان آخيق جناب
 طاب مقدس برشي وارسه اوده حقه
 اولديني ايجوندر . چونكه هر فردك
 اوكا توديع ابدلش برامانت آلمه در .
 ديكرينك حقنه و حتى صاحب حقك
 اجتهسي وجيهه قطعيه در . ينه بونا
 كندی آمال خسيه سنه بازيجه آه
 قيامته الك شديد عذاب آلمه به در
 عذاباً يوم القيامة امام جائر [حديث من
 معنوي واخروي مسؤوليت حقنده
 و دنياوي مسؤوليت خصوصنده ده
 افرادكي افعال و حركاندن هم حقوقاً
 آوروپانك اسكي حكمدارلري ، برطانيم
 اولنورمش . اسلاميت ، بويه خرافا
 خليفه نك افراددن حقوقاً هيچ برفرقي
 مسؤوليتي كوسترمك ايجون شو حقيقت
 كورولمشدر :

مشهور امام غزالي نك علم اصول فقه

افعال و حرکاتند حریت کامله به ، اموال و املاکنده کیف
مائشا تصرف حقنه مالکدر .

اسلامیتده هر فردک اوج نوع حق اساسیی وارد . بری
نفس و عرضک مصونیتی در . بوکا حق عصمت اطلاق اولنور .
دیگری حق حریت ، اوجنجیبی ده حق ملکیتدر . بو حقوق
اساسیه ، حق حیاتک ضروریاننددر . هیچ بر کیسه بو حقوقی
افراددن نزع ایده مز . هر فردک بو حقوقه رعایت ایتمه سی
واجبدر . حتی صاحب حقوق اولان هر فردک بو حقوقی حسن
استعمال ایتمه سی ، وظیفه متحتمه سیدر .

بابانک اولاد صغاری حقنده کی ولایتنه کنجه ، بو عضا بابالق
حصبیله فطره آندم موجود اولان شفقت کامله دن ناشیدر .
و چو حغک نفی ایچونددر . آنکچون بابا دخی چو حغک ضررینه
تصرفده بولونمق حقنی حائز دکلددر . بونکله برابر آنک بو ولایتی
چو حق سن بلوغه واصل اولونجه به قدر جاریدر ، آندن سوکره
ساقط اولور . و آرتق بابانک ده حق ولایتی قالماز . بناء علیه عاقل
و بالغ اولان افراد حقنده نه باشق سنک ، نه ده بابانک ولایتی ،
حق تصرفی یوقدر . مکرکه عقد وکالت کبی بر سبب شرعی ایله
کندیسنه تفویض ولایت ایداش اولسون . اولوقت بو سبب شرعی به
بناء تصرف ایده بیایر . بونده کندیسنه تفویض ولایت ایدن
ذاتک اولبایده کی قیود و شروطنه رعایت ایتمک شرطدر . عکسی
تقدیرده تصرف واقع معتبر اولما یوب فضولی اولور .

بابانک اولاد صغاری حقنده کی ولایتی ، بابالق وصف ذانیستدن
نشأت ابتدییکی جهتله ، اونک ولایتنه « ولایت ذانیه » دینیر .
وصی ، وکیل و متولی کبی خاتلرک ولایتی ایسه ، اوبله بر وصف

حاکمیت ملیه

، خلق اوزرنده تصرف عام
نامه) دینیر . خلیفه بو قوتی
و اقتباس ایدر . بو قوت ،
ملت ، بونی بیعتله خلیفه به
کلده ، کندی ایشلرنده
غویض ایلر . آنداز سوکره
یید ایدر . خلیفه ایله وکیل
رق یوقدر . ایشته یوقزیده
« خلافت ، ملت اسلامیه
دیه امام ابن همامک [مسایره]
طاهه استحقاق ، بو صورتله

تر موافقت اینسین ، ایستر
ر . [دیه تعریف اولنورکه
ایتمک دیمکدر .] الولایه
نیریمت اسلامی ده بابادن
اوزرنده بویله جبراً سوز
نامه ملک دکلددر . هر فرد ،

ولایت عامه ،

خليفة منك حاز اولدینی قونه
 صلاحیتنه لسان فقهده (ولایت)
 جو غریبدن دوغری به ملتدن اخذ
 بو حاکمیت ملتک کندی حقیقندن
 تفویض ایدر . ناصلکه علی العاده مؤ
 تصرف سقنی عقد وکالتله وکیلنه
 شرع شریفده بو حق تأکید و تأ
 آره سنده بو بایده حقوقجه هیچ بره
 «خلاف» مفهومی ایضاح صدقنده
 اوزرنده تصرف عامه استحقاقدر .
 سندن نقل ایتدی کمز تعریفده کی تصرف
 حاصل اولور .

علم فقهده «ولایت» ، [ایسه
 ایتمسین غیر اوزرنه سوز کچیرمکده
 باشقیمی اوزرنه جبراً انقضاء تصرف
 تنفیذ القول علی الفیر شاء او ابی]
 ماعدا هیچ بر کیمسه ، هیچ بر فرد
 کچیرمک ، انقضاء تصرف ایلک حقه به

مخصوصه بر عقد شرعی ایله
بنسندن آنلرك ولايتلر بنده
ت قویض ، اطلاق اولونور .
، ولايت قویض نوعندئر .
مین طرفندن قویض ایملهش
بیج بر قیمتی بوقدر ، فضولیدر ،

در ، ولايت قویضدر و امت
حل و عقد طرفندن عقد
اولونمشدر . و امور و مصالح
سنه عام وشامل اولدینی ایچون
اطلاق اولنور . بابا ، وصی
ایسه « ولايت خاصه » دئیئر .
در ، معین افراده و محدود
مأمورینك ولايتلر بنه کئنجه ،
عام دکلدئر . برجهتدن عام ،
ریترلی داخنده بولنان افراده
مذکورہ خارجنده قالانلره
سر اولدینی جهتهده خاصدر .
فهدن و فقط حقیقتهه آنك
ن ایله مشلدر .

ایت قویض نوعندی اولدینی
لت اوزرنده حق ولایتی ساقط

اولور . آرتق بوخصوصه سائر افراد امتدن هیچ فرقی قالماز .
ذاتاً خلیفه اولمازدن اولده اوله برولایتی حائر دکلدی ولایت
مذکورینی عقد خلافتله احراز ایتمشدی . طبیعی خلغ ویا
فرانغت واستعفا وقوعنده آرتق حال سابقته عودت ایدر .

ایشته شو حقایق فقهیهدن شونتبیجه چقیورکه خلیفه نك
حائر اولدینی ولایت عامه ، حاکمیت ، فردی ولایت و حاکمیتلرک
محصله سیدر . دوشورودن دوشورویه ملتدن مأخوذدر . وحد
ذاتنده ملتک حق و آنك اوز مالیدر . علی الانفراد هیچ بر
فرده هاند اولما یوب بلکه هیئت اجتماعیه اسلامیه نك حقیدر .
یونی بنسهمه به هیچ بر فردک وحقی هیچ بر جماعتک حق بوقدر .
هر فردک بونده حصه سی واردر . اولکدر ، علی الموم افراد
بیننده مشترکدر ، هیچ بر فرده ویا جماعته مخصوص ومنحصر
دکلدئر . ایشته (حاکمیت ملیه) مفهومنك حقیقتی ده بوندن عبارتدر ،
یعنی ملتک (ولایت عامه) سی دیکدر ، باشقه برشی دکلدئر .

ملوک و سلاطینک حائر اولدقلمی قوت وولایت کئنجه :
بو ، آرتق فقهک بیان ابتدیی مشروع ولایت عامه دکلدئر .
اوسلاطنتدر ، شرعاً مذموم و مردود اولان قهر و تغلب ، جبر
وتسلطدر . اونك قاعده سی ، فلانی بوقدر . اونك پالکز
بر قاعده سی واردرکه اوده قیایدچدر . ذاتاً (سلطان) کلمه سی ،
فی الاصل قهر و سلطنت مناسندهدر ، تسلط دیکدر . پادشاهه
« سلطان » دینمسه ده بوندئر ، یعنی عبداللهک باشنه مسلط
اولدیفندن ، بلا کسلدیکندئر . پادشاهه ، سلطانانه اطاعتک
لزومی ، تصرفک نافذ اولمسی ، ضرورندن ناشیدر ، قوته

ذاتین متولد اولمابوب صورت :
 کندیلرینه تفویض ایدلش اولد!
 « ولایت غیر ذانیسه » و « ولایه
 (حکم) ک ولایتده بو قیبلدند
 اصل صاحب ولایت اولان متخاص
 ایسه ، آنک بو باده کی حکمک ه
 شرعاً معتبر و نافذ اولماز .

ایشته خلیفه نك ولایتده بویه
 اسلامییه نامنه و آکا اضافته اهل
 خلافت و بیسته کندیسنه تفویض
 تامه نك کافه - نه و افراد ملتك جمله .
 خلیفه نك ولایتنه « ولایت تامه »
 و وکیل کی اشخاصک ولایتلرینه
 چونکه اولرک ولایتلری خصوصیه
 ایشله خاصدر . قاضی ، والی کی
 بونلرک ولایتلری ، مطلق صورته
 دیگر جهتن خاصدر . دائرة مأمور
 شامل اولدیغندن تام ایسه ده ، دائرة
 غیر شامل وبعض خصوصاته منحص
 و بونلرده ولایتلری نظامراً خلی
 واسطه سیه بینه ملتن ائخذ و تقوة
 خلیفه نك « ولایت تامه » سی ، ولا
 ایچوندرکه خلع ویا فراغت وقوعنده .

خبر ابله شرائطی
 علیه اگر عدالت
 مسلمینی و اموال
 لایان احوالده آکا
 زر : اگر سهولته
 بلع ایدیلیر . بوق
 مستلزم و نتیجه ده
 هامک [مسایره] ده
 برای پایهیم دبرکن
 مق ، قاش پایهیم
 بار صبر و سکوت
 نه باق]
 واقع اولان شو
 ر و سلطنت ، ک
 بدرم . شمعی ده
 یعنی تدقیق ایدم که
 ذاتا و خلافت ،
 نه ، بو مسئله تک

قسم ثانی
 حقوق خلافتک قیدی
 یاخود
 سلطنتک خلافتدن تفریق

بومسئله بی تدقیقه کیرشمزدن اول ، توطئه قیبلندن اولمق
 اوزره دها اساسی بومسئله بی ، سرلوحه اتحاد اولومان مسئله تک
 اس اساسی ، حقایق شرعییه آرزوق و قوقی اولان اصحاب
 عرفانک نظر تأملنه وضع ایتک ایسترز . چونکه « خلافت »
 مسئله سنک اصل حل مطلوب اولان عقده سی بودر . بو عقده
 برکرم حل ایدیلیرسه ، آکا هیتی اولان دیگر مسائل خلافتک
 جمله سی ده اونکله برابر حل ایداش ، بو بایده تردد ایچنده قالمش
 اولان ذهنلرده تماماً نئور ایتش اولور . شویله که :

قاعده فقهیه جه کرم فردلر و کرم جماعتلر ، کندی ایشلرنی
 دیلرلرسه بالذات کندیلری رؤیت ایدرلر ، آرزو ایدرلرسه برنی
 ویا برقاچ کشی بی بالتوکیل آکا تفویض امور ایدرلر . بو اونلرک
 حقیدر . عجیبه عین قاعده ، ک بیوک جماعت دیمک اولان ملت ،
 یعنی هیئت اجتماعیه اسلامیه حفته دخی جاری دکمیدر ؟ یعنی
 ملت ده کندی ایشلرنی بالذات کورمک ویا باشقه سنه کوردورمک
 خصوصنده فردلر جماعتلر بی مختار دکمی در ؟
 برکرم ملتک کندی امور عامه سنی بالذات رؤیت ایتمه سنه
 حاده امکان بوقدر . چونکه عالم اسلامده نوقدر افراد ملت

سرفرودر . بوقه بونده اصل اولان ، آنی
جامع برذانی مقام خلافتہ اجلاسدر . بناءً
وحضائنه اجرای حکومت ایدر ، حقوق
یتالمالی صیانت ایلمسه ، معصیتی مستلزم او
اطاعت اولونور . عکسی تقدیرده نظر اولونور
خالی قابل اولورسه هیچ دور و بلا یوب همان
اگر آنک خلی فتنه قتالی موجب ، تفرقه یی
ملت دهاییوک ضرره دوچار اوله جق ایسه ، ابن
دیدیکی کی (بنی قسراً وهدم مصر) = بر
برشهر بیقیور .) ضرب مثانه ماصدق اولسا
دیرکن کوز چیقارماق ایچون بالضروره اخت
اولونور . [ذکر اولونان مسایر منک امامت بخ
ایشته یوقاریدن ، تابدایت کلامدن بری
تدقیقادن « خلافت » ک ماهیت شرعیسی
نه دیمک اولدینی ، حقیقه آکلاشلمشدر ظن
سلطنتک خلافتدن تفریقی جائز اولوب اولمایه
بوکون هرکس مشغول اولدینی بر مسئله در .
حقتده بوقدر اوزون یضاحات ویرمه منک سیچ
موقع شرعیسی آکلامقدر .

قضیه سندن مقصد اصلی ، سد نفور ، بجهیز جوش ، اقامه حدود ، قطع زاع و فصل خصومت ، شعائر دینیہی اقامہ کی بین المسلمین مشترک اولان امور عامہی رؤیتدر .

بومقصد ایسہ ، عادل ومدبر ، حسن نیت صاحبی بر امام ، نصب وتعیینیلہ حاصل اولہ جنی کی ، ضبط وربطی ، نظام وانتظامی کافل مرہانکی بر شکل حکومت تأسیسی صورتیلہ دہ حاصل اولور . بترکہ حقوق ناسک ضیاعنہ ، امور ومصالح ملتک محتلی اولہ سنہ میدان ورلہ مش اولسون . شو حالہ نہ شکلدہ اولورسہ اولسون ، اولہ منتظم وعادل بر حکومت تشکیلی ممکن وحتی واقع اولدینی حالہ ، بے ولایت مطلقہی حائر بر امام نصی واجب اولورمی ؟ خصوصیلہ صدر اول اسلامہ موجود اولدینی کی شرائطی جامع حقیقی بر خلافت وجودہ کتیرمک قابل اولمازسہ .. بوسؤالی بوشکلده وضع ایدہ بیلیرز : خلافت کاملہ حقندہ جاری اولان بوجوب ، خلافت صوریہ حقندہ جاریمیدر ؟ دہا آجیق بر افادہ ایلہ شرائطی جامع ، عادل وکامل بر امام نصینک وجوبی افادہ ایدن اولدلائل ، اک خفیف بروصف ایلہ اموال بیت المالی اسراف ایدن ، احتراصاتہ مغلوب ، جاہل برسלטانک نصی وجوبی دہ افادہ ایدرمی ؟ ..

اوت ، اگر زمانمزدہ اولدینی کی باشقہ بر شکلده حکومت تشکیلی ، مجلس مشورتلہ اداره مملکت کیفیتی قابل اولماسہ بیدی ، اولوقت نہ اولورسہ اولسون ، مر حالہ باشمزدہ بر بادشاہک وجودی لازمدر دبر ایدک . چونکہ عکسی تقدیردہ مملکت آنا رشی ایچندہ قلیبر ، ملت دہا بیوک ضررہ کبرر . ایکی فساد تعارض ایتدکدہ اخفی ارتکاب ایلہ اعظمنک دہی چارہ سنہ

ب ہر ایشده رأیلرینی آلہرق . شو حالہ ملت ، باشقہ سنہ . بومسلمدر ، غیر قابل انکاردر . امام (نامیلہ تک برداتہ تفویض ن دائرہ سنده منتخب ومنتظم بر

لرینک بوسؤالہ ناصل ونہ بولده . نی بیلہ بورز . بویادہ آنلردن . ر یوقدر . صوکر مکلفقہادہ . بر اہمیت وبر مدکلرندن اونکله فسیلاتی علم کلام علماسنہ ترک بیلرندہ مخالف موقعنہ بولونان مک وآنلرک دلائل ومطالعائی . آنکچون خلافت وحکومت مؤلفات کلایمہدہ بزم آزادینمز

دہ محرر اولدینی اوزرہ جمہور زینہ سوزی مطاع وامر ونہی وتعیینی واجب اولدینتہ قائل نیات ایچون ایراد اولونان دلائل بر ولورکہ واجب ولایم اولان ، یان دہ حکومتسز لکدر ، افراد برش واختلال ایچندہ بر اقامہ قدر . اعتراف ایدیورلرکہ نصب امام

وارسه کافه سی بر آرایه طویلابو
 قرار انخدا ایتک ، ممکن دکدر
 تفویض امور ایتک مجبوریتند در
 فقط بهمه حال (خلیفه) ویا)
 اموره شرعاً مجبور میدر ، اصولاً
 هیئت مثله به تفویض ایده مزمی ؟
 بیوک مجتهدلرک ، مذهب امام
 جواب ویردکلرخی ونه دوشون دکدر
 کافی درجه ده صریح ویحیح نقله
 بو « خلافت » مشله سنه بزم قد
 بک اوقدر مشغول اولما مشلر .
 ایتشلر . اونلر ده ، یالکز قارش
 خارجیلرله شیعیلره جواب ویر
 جرح ورد ایتکله مشغول اولما مشلر
 بختنده نه کتب فقهیه ده ، نه ده
 مسئلهلری بولق ، قابل اولامیور
 الحاصل علم کلام کتابلر
 اهل سنت ، امت اسلامیه اوزا
 واجب الاتباع بره امامه نصب
 اولمشلر در . لکن بوجوبی ا
 نافذ بر نظاره تدقیق ایدیلر سه کو
 تأسیس حکومتدر . جائز اولما
 ملتی ایشی بوش فوضی بر حالده ، شو
 چونکه کندیلریده صراحة

فی اوزره ضرر اشیدی ضرر
 ۱. فقهیه مقتضیانندند . عقل
 نیکچون زده ملتی دها بیوک
 دشاھک استبداد و اسرافه .
 « شرح مقاصد » کی کتب
 بودوغرو دکدر . علماء اسلام ،
 دی ، چونکه زمانلر نده موجود
 نه او بولده بیان مطالعه ایتمکده
 اولاماز . زیرا ز زمانزده
 حکمرانلر کورو بورزکه مملکتی
 بوق ناسی دها عادلانه صیانت
 ریه سیاسیة وسویة اجتماعیه لری .
 اولمایه بیلیر . بونی زده تسلیم
 بر . بحث اونده دکل . محضز ،
 سون ، منظم و عادل بر حکومت
 یخی حالده دخی ، بینه حاکمیت
 واجب اولوری ، اولمازی ؟
 و عادل بر حکومت ، دیبورز .
 بو قاریکی سؤالره بر کره دها
 بومسئله یی آرزوق حقایق
 آنک پیش تأملنه وضع ای دیبورز .
 ایله بوکا جواب ویرسینلر . بز

کانبجه ، بز بوراده بالکنز بوسؤالی وضع ایله اکتفا ایده جکر .
 چونکه شمعی موضوع بحث ایده جکمز باشقه بومسئله نیک تدقیق
 صرمسئله بونکده جوابی ویرلش اوله جقدر . اومسئله ده ،
 بو قاریده سرلوحه ایتمک ایستدیکمز مسئله درکه شودر :
 مسئله — حقوق ووظائف خلافتک تقیدی جائزیدر ؟
 جائز ایسه نه درجه به قدر جائزدر ؟ تمییر دیگرله سلطنتک
 خلافتدن تقریق جائز اولوری ؟
 موجود و متداول کتب فقهیه و کلامیه بومسئله حقنده
 برصراحت یوقدر . آنکچون بومسئله نیک جوابی ، قواعد
 عمومی دن استخراج ایتمک مجبوری حاصل اولویور . بو قاریده
 بحث مخصوصنده خلافتی ، خلافت کامله و حقیقیه ، خلافت صوریه
 ویا حکمیة ناملریله ایکی به آیره شدق . ایسته اوقسیمک بومسئله نیک
 حلنده بک بیوک اهمیتی وارددر ، چونکه بوسؤالک جوابی ،
 خلافتک نوعنه کوره دکیشیر .
 حقیقی خلافتده حقوق خلافتی قید ایتمک نه خاطره کبیر ،
 نه ده بوکا لزوم کورولور . زیرا خلافت حقیقیه ، خلافت نبوند
 صاف و تزیه و تراهی نسبتنده عادل و شفیق بر شکل حکومنددر .
 دنیا ده بوندن دها ایی ، انسانلره بوندن دها خیری بر حکومت
 تصور اولنه ماز .
 خلافت کامله ده خلیفه ، رسول اکرم افندمزلک اثرینه اقتفا
 ایله پیغمبرانه بر حیات اناره ، پدرانہ بر سیاست تعقیب ایده جک .
 النده حضرت قرآن مشعل هدایت ورهبر حرکتی اوله جق ،
 قلبنده الله قورقوسی آنی هر حال وکارنده عبادتدن آیرمایه جق
 منصب و مأموریتلری برر و دیمه السیه عبادتدک اهلی بولوب

باقق ، اھون شرین قیلندن اولم
اخف ایله ازاله ایلمک ، قواء
وبصیرتده بونی آمردر . آ
ضرردن قورنارمق ایچون بویا
قاتلاسیونر دیر ابدک .

نته کم « شرح موافق » و
کلامیه ده اوله دینیور . حالبوکه
بوکونکی اشکال حکومتی یلمزله
دکدی ، کورمه مشاردی . بوجه
معذوردرلر . فقط بز معذور
حکمدارسزه پادشاهسراوبله شکل
دها کوزل اداره ایدییورلر ، حفا
ایله یورلر . اوت ، اووقتیکی افرادک
بودرلو حکومت تشکیلنه مساعد
ایدهرز . لکن بوباشقه برمشه
مرهانکی برشکلده اولورسه اول
تشکیلی ممکن وحقی واقع اولد
مطلقه بی حائر برامام نصبی
مشله سنده در .

دقت ایدیلیوریا ، منتظم
انتظام وعدالتی شرط ایدییورلر
ارجاع نظر اولونسون . ایشته
شرعیه موافق اولان اصحاب عرہ
هردرلو حسابندن تجرید نفس

وقتی ابسه بی کیدک . بوکوله ایله بودوه وقتان بنم مالم دکل ، بیت‌المال مسلمینکدر . بن مصالح مسلمین ایله مشغول اولورکن آنلری قوللانیردم . سزه موروث اولماز . واقتمده اوچنی ده عمره کوندر . دیمشدر .

حضرت ایشه بر موجب وصیت اونلری حضرت عمره کوندرنجی جناب فاروق ، « یا ابا بکر ، کندکن صوکره کلنلری زحمته صوکردک ، مشکل بر موقعه قویدک . » دهرک آغلار و « آلاک بونلری بیت‌الماله تسلیم ایدک دیر . بونک اوزربنه حاضر بالمجلس اولان عبدالرحمن بن عوف ، « سبحانالله ، برکوله بر دوه ایله بش درمملک کهنه بر قفتساک نه دکری اولاییلیر ؟ ! امر ایتسه کزده اونلری حضرت ایشه به ائاده ایتسه لر ، ده بجه ، حضرت عمر ، او ، عمرک زماننده اولماز . » جوانی و برمشدر . حضرت عمرده ، « ایام خلافتنده حضرت ابو بکر کئی بیت‌المالندن تقدیر اولونان یومی نطقه ایله کچینیردی . واقوات یومیه سنی پک طار طوتمش اولدیفندن هائه سی مضایقه چکردی . دیگر اصحاب استحقاقه ایسه کندی استحقاقندن فضله ویرردی . برکون خطبه اوقوق ایچون متبره چقدیفنده ، اوزرنده کی لباسک اون ایکی برنده یامه کورلش دی . کیجه لری مدینه منوره سوقاقلرنده تابصباح بکچی کئی طولاشیر ، شهرک آسایشنی بالذات محافظه به چالیشیردی . حتی قابالی اولوب اولادقلرنی آکلامق ایچون قاپیلری یونلاردی . و « بوکون فرات نهرنده براوغلاق بوغوله حق اولورسه ، قورقارم که یارین جناب حق بنی آندن مسئول طوتار . » دهرک آغلاردی . مسئولیت حیی والله قورقوسی ، قابنده اوقدر بر ایتشدی که آره صره « یاری ،

توق مسلمینک ضاعنه و اموال ریمه جک ، اسلامیتک انکشاف و ترقیبی نهمه متوق ایسه آنی

ن ابو بکر صدیق مقام خلافته یقوب جناب حق حد و ثنا د ایش ایدی : [ای ناس ، م . حالبوکه سزک الک خیر لیکز ظهیر اولیکز . واکر فنا بوله سوق ایدیکز . دوغورلوق سزک ضعیفتر عندمده قوی قویکزده عندمده ضعیفدرکه بدرم . هیچ بریکز جهادی قوم ذلیل اولور . بن الله بکا اطاعت ایدیکز . شاید ، سزده بکا اطاعت ایتیکر .

بیچ بر نقد موجودی ظهور لونان نطقه ایله اورته حالده دی . اموال امیر یون نرندنه ردی . حال احتضارده کرتمسی قه بز ، خلیفه اولایدنبری نابا و بابانعی طعما لرنی سیدک

آکا تودیع و تفویض ایدم جک ، ح
 بیت المالك ذمه قدر اسرافته میدان و
 و تعالیسی ، اهل اسلامك سمادت
 استحصاله بذل مقدرت ایلیم جک ،
 ارحمال نبوی اوزرینه حضرت
 انتخاب اولوندینی زمان منیره چ
 ایتدکن صو کره شو خطبه بی ایرا
 بن سزک اوزر یکزه ولی الامر اوله
 دکلم . اکر ایلیک ایدرسم بکا
 حرکنده بولونورسم نی دوعرو
 اماندر ، یالانجیاق خیانتدر .
 دیمکدرکه حقی ظالمدن آلیویربرم .
 آندن مقدرک حقی استحصال ا
 ترک ایتمین ، جهادی ترک ایدن
 ورسولنه اطاعت ایتدکجه سزده
 بن الله ورسولنه اطاعت ایتزسم
 قالقکتر نمازه ، رحکم الله .]

حضرت ابوبکرک ارحمانده .
 ایتهمشدی . بیت المالدن تقدیر او
 بولونان بر مهاجر قریشی کبی کچینیر
 برکوله ایله بردوه و برده بر قفتان وا
 ام المؤمنین حضرت عائشه بی چاقیرمه
 ملنک درهم و دینسار نی ییمه دک .

سعت ابتدی . هر طرفهء دولت
ز اولدی . آرتق بوبازم شولته
بض ایت . دبه دها ابدردی .
جهتله اولی صایلوب دیوی

لری بری بیت المالك ، دیکری
بولوندوروروش . مصالح ماتله
می قولایریش ، فقط او صرمده
لك ویا ز دینه بری کلوب خصوصی
بل اوموی سوندورور ، کندی
حضرت عثمان ایسه ، ثروت
سارف خلافت نامیله بیت المالدن

خلیفه دیرده بوبله ذاتلره دینیر .
بندقدن صوکره ، آرتق حقوق
تکومت آرامنه لزوم قالیرمی ؟
راشدین تاریخنده خلافتک قیام

ز . شوبلهکه :
اولوندیجی وجهله حضرت عمرک
موجنبجه برخلیفه انتخاب اتک
، بواصر انتخابده عبدالرحمن
ن . مشارالیه خیلی دوشوندکن
کدن صوکره ، حضرت علی ن
دی . فقط البی حضرت علی به

اولوندیجی زمان ، کتاب وسنته واپوبکر ابله عمرک سیرتته انبای
شرط ابتدی . حضرت علی ، کتاب وسنته اتباع قید وشرطی
قبول ایندیسهده ، ایکنجی شرطی قبول ایچیب کتاب وسنتده
متنصوص اولمایان خصوصانده کندی رأی واجتهادینه کوره حرکت
ایده جکی در بیان ابله دی . عبدالرحمان بن عوف ، عین شرطده
اصرار وایکی دفعه دهاتکر ازابندی . حضرت علی ده ، هر دفعه سنده
عین جوابی وردی . بونک اوزرینه عبدالرحمان بن عوف ، حضرت
علی به بیعت ایتمکدن واز کچرک ، اوشرائطی عیناً وتماماً قبول
ایدن حضرت عثمان به بیعت ابتدی . [شرح مفصوده ، تاریخ
طبری ، جی الك معتبر تاریخ کتابلرنده بوصورته محرردر]

ایشته بوبر قید وشرطدر ، همده غایت مهم برقیددر .
دیتمک که خلافت کاملده دخی حقوق خلافت قیید اولونه بیلمیش .
شمدی بوراده براز توقفه دوشونلم : بوبله ربانی و آخرت
آداملری اولان بومبارک ذاتلرک خلافت کامله سی قیید جائز
اولورسه ، آخر زمان خلافتی اولان زمانر خلافت صوریه سی
قیید اتمک ، همده ایستلدیکی وجهله قیید اتمک جائز اولمازی ؟
بوندن باشقه (واصرهم شوری بیهم) نص کریمک مضمون
حنیفنجه اسلامیتده امر حکومته اصل اولان مشورتنر . رسول
اکرم اقدمز بیله ، هر درنو کناهلردن بری ومصوم بریغمبر
ذی شان اولدیجی حالده ، بنه (وشاوهرهم فی الامر) آیت جلیله سیله ،
حقنده وحی الهمی نازل اولمایان امور عامهده ، مشورته مأثور
اولمگدر . بوجهته ولوکه خلافت کاملده اولسون ، هر خلیفه
مشورته مکلفدر .

شوقدر وارکه نه متن شریعت اولان قرآن کریمده ، ناهه

ممالک اسلامیہ یک زیادہ کسب و
 التبیہ کی نشر و توزیع ایتمک متبذ
 بحمل ایده میسجکم ، روحی ؤ
 ارمخاندہ مدیوناً وفات ابتدکی
 تسویه اولنشدی .
 حضرت امام علی ده ، کیجه
 کندینک مالی اولان ایکی موم
 مشقول اولور ایکن بیت الممالک مو
 کندی شخصی ایشله اشتغال ایده
 مکالمه باشلا بچق اولورسه ، در
 پاره سله آلمان مومی یاذرمش .
 ذاتیه مالک اولدینی ایچون مه
 هیچ برشی آلمازدی .
 ایشته خلافت کامله بوبله اولور .
 ملتک باشنده بوبله برخلیفه بولو
 خلافتی قسیده و باشقه برشکل -
 حال بوبله ایکن ینه بودرت خلفاء
 قسید ایله یکنه تصادف ایدیور
 بو قاریده « مقدمه » ده بیان
 ارمخاندن سوکره ، آنک وصی
 اوزره اجتماع ایدن مجلس شور
 بن عوف ، ی حکم ایتماز اتمشد
 و برجوق نوات ایله استشاره ایته
 ترجیح و آکایعت ایتمک ایسته

احادیث نبویه اصول مشورتک ، اطلاق اوزره ابا اولونمشدر ، لشدر . چونکه اصول مشورت ذاتنده احوال وازمانک تبدلله مانک ایجاباتی ، اشخاصک احوالی کجه او کبی احکامده دکیشر . بی ضروری اولان احکامه ، لسان احکام زمانیهی ایسه ، هرزمانده ک تقدیریه ترک ایتک ، شهسز بو حکمه مبنی نصوص شرعیده وتبیین ایدلهمشدر . خلفاءراشدین حل وعقدی جمع ایه عقد مجلس

حکمییه : ایشه اصل بزم بوراده اولمایه جفتی تدقیق ایتک ایسته دیکمز تکمیه در . چونکه زمانمزده خلافت معناسی بو قدر . و آنک وجودنی ، خلفاءراشدین زمانته مخصوص بی کجندی . شمدی او یله الهی ؟ زمانمزده دکل ، بیک بو قدرسته یوننه جق ؟

فی وجهه مشایخ حنفیه ، حضرت معاویه نیک اصحابدن اولدینی حالده لر در . یرقسی حضرت علی نیک

وفاتندن و حضرت حسنک خلافتدن فراغتندن سوکره آرتق معاویه خلیفه اولدیفته ذاهب اولمشلرسه ده ، دیگر بر قسمی ده بو فکره اشتراک ایتیبو آنک ملوک وسلاطین جمله سندن بولوندیفته قائل اولمشدر . بعض علماده ، مشهور « عمر بن عبدالعزیز » ی هنام مالسی جناب عمر فاروقه قریب درجه ده عدل وانصاف ، زهد وتقوی ایه منصف اولدینی ایچون خلفاءراشدینه الحاق ایه مشلدر . فقط ایشه او قدر . دیگر خلفاء امویه وعباسیه نیک هان جمله سی ، محققین اهل سنت عندنده ، ملوک وسلاطیندن معدوددرلر . خلافتاری ، حقیقی اولما یوب خلافت صورده در . ملک وسلطنتدن عبارتدر .

علامه تفتارانی نیک « شرح عقائد » ده « ائمه دیندن اهل حل وعقد ، خلفاء عباسیه نیک خلافتنده اتفاق ایتمشدر . » ده بی ، دوغرو دکدر . حقیقت نارنجیه به مخالفدر . چونکه او ائمه دینک ک بیوکی اولان امام اعظم ابوحنیفه حضرت تری ، نه خلافت امویه بی ، نه ده خلافت عباسیه بی مجوز و قبول ایتهمشدی . آنکچون زماننده ابتدا امویلر و سوکره ده عباسیلر طرفندن کندیسنه تکلیف ایدیلن قاضیلکی قبول ایتیبو رد ایتهمشدی . هنوز امویلر حکمران اولدقلری ائنده حضرت امام « حسین » ک حفیدی و « زبیده » فرقه سنک امامی مشهور امام (زبید بن علی زین العابدین) حضرت ترینه ، عباسیلر زماننده ده امام « حسن » ک اولادندن « نفس زکیه » دینمکله معروف « محمد مهدی » به معاونت و بیعت اولونمسه سنه وزکات ، عشر کبی شرعی و بر کیلرک اولنره اعطا ایدلمسنه کبزیلجه فتوا و برردی . ایشه بونک ایچوندرکه مشار الیه امام اعظم حضرت تری ، اولا امویلر زماننده

شرح شریعت دینک اولان
طرز و شکلی تثبیت ایدله بوب
یعنی زمانک ایجاباته ترک اید.
کی تشکیلات اداریه ، حد
متبدل اولان احکامدندر . ز
خلقک عرف و عاداتی دکشا
بویله ازمانک تبدیلیه تبدیل ایتد
فقهده احکام زمانیه دینیر .
موجود اولان اهل حل و عقد
موافق حکمت اولور . ایشته
اصول مشورتک شکلی تثبیت
حضراتی ، لزوم کورد کجه اهل
مشورت ایدر لردی .

کلم خلافت صوریه و یا
حقوق و وظائفی تفید جا تراولوب
خلافتدن مقصد ، بو خلافت -
حقیقه و کامله دن بحث ایتد ک
تمنی ایتک محالی تمنی اولور . او
واوتوز سنه به منحصر در . کلا
وربانی ذاتلری زده ده بولا جفر
دنبری بولون تماش ، شمدمی بو
[مسایره] ده مذکور اولدی
امام علی نیک و فائندن صوکره
بیله - خلافتنده اختلاف ایتد .

اسمی کچن [مسایره] ده ، و دیگر کتب حقیقه ده - مراحه مذکور اولدینی اوزره ائمه حقیقه نك اجتهاداتنه کوره ظالم و فاسق رپادشاهدن - ظلده و حقسزلفه آلت اولماق شرطیه - قاضیلک و ایلیک کبی منصب و مأموریه قبول و تقوض ایتمک ، بالضروره جائز و صحیح اولور . ایشته بو فکر و اجتهاده مبتیدرکه علمای اسلام ، ملوک و سلاطینک قاضیلکلرینی و سائر مأموریتلرینی درعهده ایتمشدر .

خلاصه ، کرك خلفاء امویه و كرك خلفاء عباسیه ، حقیقه ده خلیفه دکلدرلر ، سلطان و پادشاهدرلر . آنلره خلیفه و جمع صیغه سیله خلفا اطلاق اولغنی ، بین الناس عرف اولمسننددر . بوقسه حقیقه ده خلیفه اولدولرندن دکلدر . «تفسیر کشف» صاحبی علامه محمود زحمتیری ، سالف الذکر [لابنال عهدی الظالمین] آیت جلایه سنك تفسیرنده خلفاء امویه و عباسیه حقیقه ده «غاصب و متغلبدرلر» کندیلکلرندن خلیفه اسمنی طاقتمشدرده ، دییور . فی الحقیقه خلفاء راشدیندن صوکره کان خلیفه لرك سیرایکیسی استئنا ایدیلریمه - هان، جمله سی ، وظیفه لرینك قدسیتی اصلا خاطرلرینه کتیرمیوب حکومتلرینی ظلم و اسماف ، قهر و استبداد اوزرینه بنا قیلمشلر و مملکتی صانکه کندی مالکانه لریمش کبی کیف مایشا تصرف ایتمشلر ، ماتی ده کندی احتیاس و امللرینه خادم اوشاق کبی قوللامشدرلر . آنکچون بونلر خلافتلری برکره اهل حل و عقدک اختیار و انتخابنه مستند اولمادیبی کبی ، عدل و انصاف ایله ده متصف اولمادیغندن حقیقه ده خلافت دکلدر ، ملك و سلطنتدن عبارتدر . الك قویو حکومت مستیده در . تاریخ اسلامه آشنا اولانلرجه معلومدرکه خلفای امویه نك

عراق والیسی و قوماندانی اولان مشهور « ابن هبیره » طرفندن
و سو کرده خلفای عباسیه نك ایکنجیدی « ابو جعفر منصور
طرفندن ضرب و حبس ایلمش و نهایت حبسخانه درونشد
محبوساً وفات ایاه مشدر .

فقهای حنیفه نك شیخ و استادلریدن و اصول فقه اماملریدن
(حصاص) لقبیه شهرت شمار امام ابوبکر رازی نك (احکام القرآن)
نامنده کی تفسیر فقهیستنده و فخرالدین رازی نك « تفسیر کبیره » نده
و « تفسیر کشاف » نده [لابنال عهدی الظالمین] آیت جنبه سنك
تفسیرنده بو صورتله محرردر . کبار مجتهدیندن هربری بر مذهب
فقهی صاحبی اولان « ابن جریر » ، « عباد بن کثیر » و « سفیان
ثوری » کی اعظم امت دخی ذکر اولونان « منصور » طرفندن
حبس ایلمش لردی . صاحب مذهب امام مالک حضرتلری ،
بالکزدایاق بیگله قورتلمش ایدی . فقط شدت ضربدن قولی
چقمش ایدی . شو حقایق تاریخیه میدانده واک موثوق و معتبر
تفسیر و تاریخ کتابلر نده موجود ایکن ، آرتق مشارایه تفتازانی نك
هائمه بندن اهل حل و عقد ، خلافت عباسیه نك سختنده اتفاق
ایتمش لردر . « طرزنده اداره کلام ایتمی » جدی بر تحقیقه
مستند دکلدر .

واقعا امام ابویوسف و امام محمد کی مشار ایله امام اعظم
حضرتلر نك طبعسندن اولان ائمه حنیفه ، عباسیلر زماننده
قاضیلکلر قبول ایتمش لردی . حتی امام ابویوسف ، بدادده خلفاه
عباسیه دن مهدی ، هادی و هارون رشید زمانلر نده اون بش
سنه قاضی القضااتق و ظیفه سنی ایفا ایتمش دی . فقط بو ، اونلرک
حقیق خلافتی تصدیقه دلالت ایتمز . چونکه بو قاریده دفعا نله

سفاقت ، اولاد پیغمبری به روا
 قلام شد . دولت عباسیه ایسه ،
 بر وقلب اوزرینه تأسس ایتشد .
 اساقه نك امویردن قتل و اتلاف
 تی یوز بیكه بالغ اولمشدر . خلفاء
 سفاح) ك عموجسی و عبدالله بن
 كی زمان اهالی بی قتل تام ایتدی .
 عوت ایتدیکی متحیزاندن طقسان
 . وبعضیبری هنوز جان چكشمكده
 ن اوزرلرینه سفره قوردیره
 . وشامده خلفاء امویه نك قبرلری
 ی ، كینكلی احراق ایلدی .
 ی و سلیمان بن علی ، ده بصره ده
 بردی و جسدلری سواقلرده
 .انده برافوب کوبكلره بییدردی .
 [
 سلطنته اولان حرص وطمعلردن
 تانی دوکدکاری معلومدر . خلفاء
 مائد اموال دولت وملت (مال الله)
 میه ایدرلر و علی العموم حقوقك
 به قدر بذل مقدرت ایدرلردی .
 مصادره ایدرلر و اموال دولتی
 خلافت دینه بیایریمی ؟ و دینلیدیکی

صورتده بویله بر خلافتك حقوق ووظائفی قیید اتمك جائز
 اولمازی ؟ جائز اولمق شویله دورسون ، اسلامیت کی بردن
 عالی ، بویله برسلطنت قاهره بی اصلا قبول ایتمز . عادل مطلق
 اولان جناب حق ، [لاینال عهدی الظالمین = بيم عهد امامم
 ظالمه واصل اولماز .] بیوریور . بویله قاهر و مستبد بر حکومتی
 دین اسلامه نسبت ایدرک ، آدینه « خلافت اسلامیه ، دینك ،
 یاز وانیاره قارشی اسلامیتی تحقیر اولور .

نتیجه

بورسانك نایدانندن بورایه كلنجبه قدر هیچ برکیمسه نك
 اعتراض ایدهمیه چکی الك معتبر ، أخذلر کوستره نك ، اجرا ایدیلن
 بو تدقیقاندن شونتیجه حاصل اولوبورکه عصرلردنبری « خلافت »
 دینیان شی ، شرعاً مذموم و مردود اولان سلطنتدن و کندیلرینه
 « خلیفه » نامی و بریان ذالرده ، ملوک و سلاطیندن باشقه برشی
 دکلدرد . آنکچون (فتاوی هندیه) نك « کتاب القضا » سند
 کملره (باخی) اطلاق اولونه بیله چکی بیان صره سنده [زمانرده
 حکم غالبکدر . چونکه فقه عادلیه فقه باغیهدن تفریق و تمیز
 ممکن دکلدرد . زیرا جلهسی ده دنیا طاییدرلر .] دیه محرردن [۱]
 آرتق بونک یعنی احتراض و استبداددن باشقه برشی اولمایان
 [۱] وفی زماننا الحكم للامة لا بدری الفئمة العادلة والباغية لان کهم
 یطلبون الدنيا . کندی فی الفصول المبادیه (الفتاوی الهدییه ، کتاب القضا)

ارتکاب اتمدکری ظلم و
کودمدکری جور و شناعت
بتون بتون ظلم واعتساف، قه
بالکتر مشهور هابو مسلم خیر
ابتدیکی نفوسک عددی آلا
عباسیه نیک برنجیسی اولان (.
علی ، ، شامی استیلا ابتدی
برلکده طعام اتمک اوزره د
کشی بی صوبالره اولدورتدی .
و خیرلیدی ایشدلمکده ایله
اوتوروب بلا تآر طعام ایتدی
آچدی برهرق بولدی بی امشله
موسی الیه « عبدالله » ک برادره
امو بوردن آینه کچنلری اولد
سوروتدوردی . سوکرده مینا
[تواریخ خلفا ، صحیفه ۳۵۰
عثمانی خلیفه لرینک ایسه ،
نیجه مصوم و بی گناه شهزاده
راشدین حضرائی ، بیت الماله
و حقوق عامه به (حق الله) نه
حسن محفظه سنه صوک درجه
بونلر ایسه ، حقوق مسامینی
شوکا بوکا پیشکش جکرلردی .
شمدی بوبله برظلم و تقابله .

تقييدك حوازينده اصلا ترددده معنا بقدر.
 بلك ، ظلم واعتسافي ، ضرر عامي آزانفق
 و حكومتدن مقصد شارعده ، مقام
 سي دكل ، بلك ملت اسلاميه اوزرندن
 در . بر مؤسسه كه بمقصدك بتون بتون
 خلق اوزرينه ظلم و ضرري موجب
 قدر كه اونى ايقاع ضرر ايدمه بلك بر
 . چونكه [لا ضرر ولا ضرار في الاسلام
 للضرر بقدر] . حديث شريفى وقاعده
 ده ضرر ازاله اولنور و اولونق واجبد.
 ك وجوبى افاده ايدن دليللردن برى ده
 ده شرعيه در . يعنى هر هانكى بر ضرر ك
 كه امت اسلاميه اوزرينه بر امام نصبتك
 سنت طرفندن لك قوتلى دليل اولنق
 جماع ، لك سند و على ده بودر . بناء عليه
 كيفيتى ، نا اجماع ، نهده مقصد شارع
 با موافق اولور . ديك زمانم زده ملك
 خلافتى تقييد ايتك ، جائز اولنق شويله
 بيله .. شيمدى بوراده بر سؤال وارد
 فقه ميل ايدن برخليفه نك ، بر پادشاهك
 بيه باشقه بر ذاتى انتخاب و نصب ايتك
 سندر . ننه كم فقهاده اوليله برخليفه .

عزله مستحق اولور ديورلر . شو حالده بوجهت ممكن ايكن
 خلافتى تقييده لزوم قابلمى ؟
 حواب — في الواقع او صورته ده رفع ضرر قابلد . فقط
 بو اوقدر ساغلام برندير دكلدر . نجره و حادثات تاريخيه بزه
 كوستر مشدر كه تبدل سلطنت وقوعنده خلف ، سلقدن دها خبرلى
 چيقمه ور . بهضاً چيقسه ده اونى ته قيب ايدن او جنجيسى ، مطلقاً
 بر نخبينك حركتى تقليد ادييور . نتيجه ده بيه ملت ، بك بيوك
 ضرره گرفتار اوليور . او كى نجره لر ، دائمائيات ارات ايتكندن
 باشقه جدى بر فائده تايمين ايتمه مشدر . آنكه چون بو يابده اك ابي
 واسلم طريق ، خليفه بى ايقاع ضرر ايدمه بلك بر حلاله قومقدر .
 (بخارى شريف) ده و (محييخ مسلم) ده موجود بر حديث شريفده
 رسول حكيم افندمن حضرتلرى ، [لا يلدغ المؤمن من جحر
 مرتين] — مؤمن بر بو وادن ايكي كره صوقولماز . [بيور مشلدر در .
 بوجه مشروح دفع ضرر قاعده شرعيه سنه بناء خلافت
 وسلطنتك تقييدى جائز اولدني كي ، وكالت قاعده فقهيه سنه
 استناد آده جائز اولور . بو قاريدنه بحث مخصوصنده «خلافت» لك
 عقد وكالت نوعندن اولدني تفصيلاً بيان ايتشدك . واك معتبر
 مأخذلر كوستره رك خليفه ، ملتك نائب و وكيل در ديمشلك . او حالده
 مسئله ، دها زياده بسطله شيور . چونكه قاعده فقهيه جه وكالت
 مطلق اولاحفى كي تفيد و مشروطده اولاييلير . و وكالت مقبده ده
 وكيل ، موكلنك قيد و شرطنه رايته مجبور اولور . ورده آخري
 توكيله مأدود اولان وكيل ، مناسب كورمجي هر هانكى برويا بر قاج
 ذاتى توكيل ايله موكل به اولان ايئى اكا تفويض ايدمه بيلير .

سلطنتك حقوق ووظائفی
چونکہ ہونی قید اجتک د
دیکر . ذاتاً خلافت
خلافتک و خلیفہ تک کند!
ظلم و ضرری دفع و ازالہ
ضد و قضی مستوجب ،
اولقده در ، هیچ شہہ یو
حاله وضع اجتک لازمہ بندر
اسلامیتده ضرر و مقابلہ با
فقہیہ سنجه ، ہر حال و کارہ
نصب امام قضیہ سنجد
و بلکہ الذمہی دہ ، بوقاعہ
ازالمی لزومیدر . چون
وجوبی حقدہ عدلہ اہل
اوزرہ ، در میان اولئان ہا
اشبو حقوق - سلطنتی قید
منافی دوشر . بالعکس دہ
و سلطنتدن عبارت اولان .
دورسون ، حتی واجبہش
حاطر اولور :

سؤال — ظلم و اعتسا
ضرری ، آنی خلع ایلہ بر
صورتیلہ دفع و ازالہ محکم

نظر اعتباره آنچه ، خلافتك
ن نمایان اولور . بری آشاغیدن
آشاغی به در . برنجی طریق شودر:
رئصبایدی چکی زمان ، دیندیکی فود
ب ایدرسه فها ، ایتدیکی صورتی
بلر . نه کیم آنفا بیسان اولوندی
حضرتلری ، حضرت عثمان او بولده

خلفه کنیدی ، حقوق و وظائف
یا وکیلری هیئت و یا ملت مجلسه
ن ایدر . تاریخده بونکده امثالی
شویله که :

عضدیه ، شرحی «جلال» حاشیه سی
ا اوزره خلافت عباسیه نك پایتختی
تاریخده مشهور هلاک طرفندن
دام اولوندندن اوج سه سوکره
اسم احمد اسمنده بر ذات ، مصرده
باسیه دن «ناصر» حنفیدی اولوندی
تورک حکمدارلرندن ابوالفتح
سلطنت ایدیوردی . مصرک اشرف
سلطان بیبرک زیدیه کلایر .
اولنسی رجالتدبیر . اوده بوتکیلی
ن قبول ایشدی . بر مجلس شرع
القاسمک اداسی وجهله نسی ثابت

واولبایده حکم شرعی لاحق اولدی . آنک اوزرینه باشده سلطان
مشارالیه اولوندی حمله آکا بیعت اولوندی . (مستنصر بالله)
لقبیه لقب ایدلدی . بوکی اقبیل برنوع عنوان احتشام قبلنددر ،
اسکی بر کوره نكک تأثیرندن متولددر . یوقسه شرعی دکدر .
بنفاددهکی خلفه عباسیه نك سوکره کلنری - هیچ اولمازسه
بوکی لقبیله اولسون - کندیلرینه ملوک و سلاطینک فوقنده بریایه
ویرمک ایستلردی . حالبوکه اکثریسی مسی بالقض ایدی .
هرنه ایسه ، بو بیعتدن سوکره متعاقباً مشارالیه « مستنصر
بالله » ده ، علی ملا الناس هیچ برشیه قارشماق اوزره کافه
امور دولتی وبالجمله حقوق خلافتی ، سلطان بیبرسه تفویض
ایله دی . علماء مصرده بونی تجویز ایشدی . اوندن سوکره تا
سلطان سلیم اولک مصرده بولوب برابرنده استانبوله کتیردیکی
(خلیفه متوکل علی الله) . قدر ، مصرده ده اون درت خلیفه
کلدی . جمله سی ده سالف الذکر « مستنصر بالله » کی اموردولتی
مصر سلطانلرینه تفویض ایلاه شمدی . سناء علیه مصرده ایکی
بوز الی سنه دن زیاده بر مدت سلطنت ، خلافتدن تقریق ایدلشد .
زمانزده بهضیلری ، خلافتک بودر جاده قییدی ، تعمیردیگره
سلطنتک خلافتدن تقریقی تجویزده تردد کوستر میوردلر ، بهضیلری ده
عدم جوازینه ذاهب اولو یورلر سه ده ، دوعرو دکدر . بونی
شمدی دکل ، تا آلتی بوز بوقدر سنه اول مصر علماسی تجویز
ایتمشلردی . شایان دقدرکه اولوقت بونی تجویز ایدن مصر
علماسنک اکثریت عظیمه سی ، شافعی ایدیلر . (ابوالقدا)
تاریخی کی اوصره لرده تألیف ایدلش اولان ک معبر تاریخلرده
محرر اولوندی اوزره ایچیلرنده رتبه اجتهادی حائر اولان اعظم

ایشته بو اکی قاعده وکالز
تقیدی خصوصنده ایکی طریق
یوقاری به ، دیکری یوقاریدن
ملت کندیسنه برخایفه انتخاب
وشرایطی درمیان ایدر . قبوا
قبول ایدن باشقهنه بیعت ای
وجه ایله عبدالرحمان بن عوف
بیعت ایتیش ایدی .

ایکینجی طریقده شودر :
خلافتی برویا براق ذاته ، اجر
ویاخو هیئت مجموعهنه تقویه
واردر . هم بردکل ، متمدد
کتب توارینجده و « عقائد
« مرجانی » ده بیان اولوندی
اولان بغداد شهری . (۶۵۶)
استیلا و خلیفه « مستمص » اء
(۶۵۹) تاریخ هجرینده « ابوالقاسم
ظهور ایله کندیسنک خلفای
ادما ایتدی . اولوقت مصر
سلطان ظاهری بیوس اجرای
و علمانی طوپلانرق مشارالیه
ذکر اولنان ابوالقاسم بیعت
سیاستنه موافق بولدی ایچوا
عقد اولوندی . برنج شرعی بو

عمیقہ سیلہ مشہر امام و عزالدین بن
 قہرلرہ واردی . قضاء شافعیہ ایسہ
 قدر مسامحکار دکلدلر . بنہ اولہ
 ننتک خلافتدن تفریق تجویز ایشلردی .
 سر سلطانلر بنہ یارانمق کبی کوچوکلکلر
 یک بیوک حفسراق اولور . مشارالہ
 لام ، فقہ وحدیثدہ وسعت معلوماتی
 ہر اولدیگی کبی ، عین زماندہ یکشدید
 اشتهار ایشلدر . بوجہتلہ بوکی اطلم
 ن بریدلر . خلاصہ خلافتک اودرجہ
 رہ جائز اولورسہ ، آرتق ضرورت
 وعات ، احتیاج عصر کی اساسات
 مستحسان) ایلہ عامل اولان حقیلرہ
 اولور .
 د . اونوتسامیلدرکہ عصرلردن بری
 امامت، شرانطی جامع حقیقی خلافت
 عبارتدر . بدیسوز سنہسندن صوکرہ
 کی بیوک محقق وفقہ حنفیدہ اک زیادہ
 لی علامہ ذی فنون و صدرالتشریحہ
 سکندریہدہ نشأت ابدن فقیہ شہرشیخ
 دہ کی کلاملری یک صریحدر . ملک
 بیانات و تحدیدات ، جائز اولور . بترکہ
 سین . یعنی انتظام عامہ حقیلہ تأمین
 دہ تدویر ایشلش اولسون .

بومقصد ، تماماً حوصلہ کنیریایر وامر حکومتدہ اصول
 مشورت تأسیس وتنظیم ایدلیر ، اہل اسلامدہ بوصورتلہ
 وجودہ کنیریاین شکل حکومت اطرافندہ طویلانرسہ ، آرتق
 بوک شرع شریفک صراحتہ مغایر رجعتی قالماسز . بالکس
 روح قرآنہ ومقصد شارعہ دہا موافق اولور . برکہدوشونہم،
 خلفاء راشدیندن صوکرہ ، عصرلردنبری «خلافت» نامی آلتندہ
 جاری اولکلن اصول حکومت ، مستبد حکومت مطلقہ اصولدن
 باشقہ برقی میدر ؟ بوایسہ شرع شریفہ ، مقصد شارعہ تماماً
 مخالفدر . یوقاریدہ دفعات ایلہ بیان اولونمشدی کہ حضرت قرآن،
 [لابنالعهدی الظالمین] آیت جلیلہ سیلہ ظالمک امام اولامیہ جفتی
 یک قطعی ویک بلیغ برصورتدہ بیان بیوردقلری کی ، [وامرہم
 شوری بینہم - مسلمانلرک ایسی کندی آرارلزدہ مشورندر .]
 آیت منیفہ سیلہدہ ، اور عامہ نک اصول مسورتہ توفیقاً رؤیت
 ایلمسی کیفیتنک ، امرحکومتدہ تحمین الہیہ سزا براساس
 اولدیگی یک وجیز بر بلاغتلہ افادہ بیوریور .
 ذکر اولونان سلطنت مستبدہ ، شرعاً یک مذہوم ومقدوح
 اولدیگی حالہ ، مقصد شارع فوت اولمامق یعنی ملت اسلامیہ
 آنازشی ایچندہ قالہرق بالکلبہ حقوقک ضیاعنہ میدان وبرہمک
 ایچون ، علماء اسلام اونق حسبالضرورہ تجویز ایشلر .
 وہ ضرورتلر ممنوع اولان شیلری مباح قیلار . و ضرر
 اشد، ضرر اخف ایلہ ازالہ اولونور . دیمشلر . شمدی اساساً
 غیر مشروع اولان اولیہ برحکومت ظالمہ ، ضرورتہ مبنی جائز
 اولوردہ ، فی الاصل حکمت تشریحہ ومقصد شارعہ موافق اولان
 بوکونکی شکل حکومت نەدن جائز اولماسین؟ بوبادہ مانع شرعی

فقهاء شافعیہ دن تحقیقات
عبدالسلام ، کئی ال بیوک
مسائل شرعیہ حنفیہ
ایکین بروجہ معروض سلفا
پونلرہ ری کارلق ، مه
عطف واسناد اتمک ،
امام عزالدین بن عبداللہ
وبک درین تحقیقاتیہ مشہ
صلاحت دینہ سیلہدہ کسب
امت ، او کئی کوچوکلک کردز
قدر تقیدی شافعیلرہ کو
وایجاب زمان ، عرف
فقہین محتوی قاعدہ (ا)
کورہ بطریق لاولی جائز ا
بوندہ ترددہ محل یوقا
جاری اولہ کلن خلافت
دکدر . ملک وسلطنتدن
کلن متأخرین حنفیہ تک از
صلاحیتداری اولان بخارا
ایله ، سیواسدہ طوغوب ا
کمالالدین ابن ہامدک بویار
وسلطنتدہ ایسہ هر نوع تق
مفصد شارعه خلل کلمہ
ومصالح ملت محور عمداک

کافی السابق کنديلرینه اعطاسی استدا و بوباده ذات حضرت
خلافتناهيدين برده اعطا امرنامه استحصال ايلديلر . و بو
امرنامه يني ، اولوقت حضرت ابوبكر ك وزير اعظمي مئابه سنده
بولونان حضرت عمره و برديلر . حضرت عمر بو امرنامه يني
او قود قدن صوكره بيرندي ، و مقام تعليله [جناب پيغمبر ،
او تخصیصانی سزی اسلاميته تقريبن و تأليف و شر و فساد كزی اهل
اسلام اوزرندن دفع و ازاله ايجون ويرردی . بوكون جناب حق
دني اعزاز و شوكت اسلامي اعلا بيوردی . آرتق سزه و سزی
تأليف كبی شيلره احتياج قالمشدر . اسلاميته ثبات ايدرسه كز
فها ، ايتزسه كز سزكه آر امزده قيلنجدن باشقه برشی بو قدر .]
ديدی . و تخصیصاتلرینی ويرمدی .

ايشته حضرت عمر ك بو حر كتی ، جناب پيغمبر ك فعلنه و حضرت
خليفه نك امرينه مخالف اولقله برابر ، ذكر اولونان نص جليل
قرآنده ظاهر آ مخالف بر حاده در . زمانمزده بويله برشی ياپيله جق
اولسه معاذالله در حال قيامت قوپار . حالبوكه حضرت عمر بونی
يايدینی زمان نه خليفه طرفندن ، نه ده ديكر علماء اصحاب طرفندن
قيامت دكل ، اوافق بر صدای اعتراض بيله قوپامشدی . باشده
ذات حضرت خلافتناهي اولديني حالده بالجمله اصحاب كرام ،
جناب فاروق ك بواجتهادینی تصويب ايتديلر . بو صورتله تخصیصات
مذکور نك سقوطنده اجماع امت ، منعقد اولدی .

عجبا بونك سر و حكمتی نهدر ؟ فقها بونك نصه مخالف
اولدينه قائل اولمازلر . ظاهر آ مخالف كبی كورونورسه ده حقیقته
مخالف دكلدر . روح شریعتیه و مقصد شارعیه موافقدر . آرتق
اونصك حكمی ساقط اولمشدر دیرلر . (كشف زدوی) و (تلو ح)

نمدر؟ بز قرآن کریمه واحادیث نبویه به مراجعت ابتدک . بوکا مانع برنص شارعه تصادف ایده مدک . وار ایسه کوسترلسین . بوکمی حکمی شریعتده منصوص اولمایان مسائله مقصد شارعه باقایلر . یاپیلان شی مقصد شارعه مخالف دوشرسه تجویز اولونماز ، موافق اولورسه تجویز اولونور . حتی مخالفت وموافقیتی بیلنه مزسه - مادام که طرف شارعدن منع اولونماشدر - بینه تجویز اولونور . چونکه جمهور فقهایه کوره افعال واشیاده اصل اولان اباحه در . بوجهته برایشک برشینک شرعاً حرمت و ممنوعیتنه حکم ایده بیلمک ایچون ، هر حالده اونک ممنوعیتی افاده ایده جک صریح و قطعی بردلیل شرعی بولونمق لازمدر . عکسی تقدیرده اوایشه ، اوشیده شرعاً حرام و ممنوعدر دینه من . بونده بتون فقها واصولون متفقدر . وهله اولاده بک غریب کورونورکه جناب عمر فاروق ، الله قورقوسی چهره سنده کوروله جک درجده اعماق قلبنه نفوذ اتمیش ایکن ، نص قرآن ایله ثابت برحکم منصوصه بیله ظاهراً مخالفت ایشدی . شوبله که : زمان سعادنده حضرت پیغمبر ، (مؤافقه قلوب) دینیلن بعض ضعیف ایمانلی رؤسای عرب و صنادید قریشه بیت المالدن تخصیصات ویرردی ، و بوتخصیصات آخر هر لرینه قدر ویره شدی . ذاتاً بو کیفیت ، [انما الصدقات للفقراء والمساكين والعاملین علیها والمؤافقه قلوبهم الخ ...] آیت جلیله سیله منصوص برحکم شرعی ایدی . ارتحال نبویدن سوکره برنجی خلیفه حضرت ابوبکرک ایام خلافتنده بو مؤافقه قلوب ، بر موجب نص تخصیصات مذ کوره لرینک .

(بدایع) و (فتح القدر)
 لودهی اوزره محققین فهناه
 و ایکی قاعده اصولیه درمیان
 مبنی اولان حکم ، اوعنت
 دیگری (برصمک حصولی
 اسی حالده اومفصدک صدی
) اساسیدر . بوازی همده
 ویه دکدر . دفع ایدیه

درکه الته علمده مثل - از
 [الحکم بدور مع العیه - حکم
 آریکی قاعده لکه هر ایکینه ده
 برت محرک اجتهادی بوازی
 . مشارایه حرکت واقعه
 ازانق حکمی فتاوی ایهام
 . آلت و دیگر فههای ایهام
 لورد .

مت مستهسی شود که اولان
 ن ایده مزری یز ؟ چونکه افضا
 ت اولان اصول حکومتده
 دن فور تولش اوله سی جهته
 . لکن بیده جزی اوله کن
 حق اولان اعتداف و اعتماد
 صدی حصوله کایر . اوزاعه

کینکه حاجت بوق . ده دون وحیدالربنک بوله حرکت
 ایندیکی و شریعت اسلامییه صرف کندی اعتراضانه حاصل
 آلت مفسدت انجذاب اهدیکی ، جهتک مومبدر . شوحانده
 بویه برفوق ، دانما سوه استسماک اجنسی ملحوظ اولان اقره
 ترک اجتهادسه ، آنزدن آلارق صاحب حقیقی اولان مته
 ورمک و بوضوطف مهما امکان مقاصد شارعت حصوله خادم
 بر حکومت وجوده کتیرمک ، دها موافق اولامی ؟ هیچ شیه
 بوفدر که ایدیه سی صرف ملنک سعادندن هارت اولان برطب
 مجلسی حکومتی ، نظر شارعه باج و تختدن باشه برنی دوشونه سی
 برسلندن البته دها زیاده ممولدر .

کمال صیقله سوله برزکه ائده . لوانا کاشان بوق آنت اسلامییه
 تدمدن تحصیل قاعتمره کوره دین و شریعت قطعه نظرندن . مشهک
 اوقدر اعظام ایتمک دکری بوقدر . بون اعطاء ایدن شریعت دکدر .
 بلکه حایق شرعییه خود اجهن بسطه کولی محاصه کار ذهنتدر .
 بوده مجرد اسکی شکل حکومت حقیقه حاصل اولان الت و انیت
 قیحه سیدر . قیاده شخصی دوشونجهدر . شریعت اسلامییه
 اعظام ایندیکی شی ، امر عداندر ، حقوق طایفهک صیقلدن
 مصونیتدر ، جامعة اسلامییه صب و خلل طاری اولامبدر .
 بوه مقصد حاصل اولدقن صوکره ، شکل حکومت اولورسه
 اولسون شرع شریعت ، اوکا اهیت برمه مشدر . چونکه شکل
 حکومت واسطه در ، لناه مقصود دکدر . آنکجون حضرت
 شارع ، بواجده الزام سکوت ایشدر . هیچ بروسا اینه
 بولوه مشدر .
 اوت و تصایم فیه منک وحوی و اجماع هجا ایه کاتر .

کی ان مضامین اصول کتابچہ ہ
 کی ان مضامین کتابچہ کتابچہ بیان اور
 پوسٹنٹ نوجہندہ ایک اساس
 ایشیوریز . ری (برعالت قانیہ)
 انعامیہ منق اولور . (قاعدہ)
 ایچوں شروع اولان بر حکم ، اجر
 موجب اولور سے سافظ اولور .
 بر بریک ہی کی کورونور ہدہ ا
 کرا لہندہ کی فرق نصیر ایچر .
 ہادہ دھا وجیز بر قاعدہ وار
 حکمی آئندہ . اودہ شودر :
 طلبہ بارہ دوران ایچر] . پوی ہوا
 نتمیل ایک ممکنہ . ایستہ حمہ
 قاعدہ ایکستہ وہ تطبیق اولور نیلیر
 ہادہ لہ سہا اونس کر یک آ
 ایچر . فائا سہادہ ہ ہادہ لہ
 ہوا ایچہ لہ زدن استخراج ایچہ
 شمدی زده ، خلاف و حکو
 قاعدہ اصلہ لہ دن ایکستہ تطبیق
 خلاف شکلہ سلطنت عاز
 کر چہ ممکنہ آ لہ زدن ایچہ قاعدہ
 مقصد شارع قسماً حاصل اولور .
 و حسب البندہ دالہدہ جاری اولور
 سبب قسماً مقصد شارع

اجتماعیه سنه کوره تعیین اولونور. وبشرائط واجبات دکشد کجه، آنلرک حکملری ده دکیشیر. آنک ایچوندرکه فقها، « ازمانک تبدیلیه احکامده تبدیلی انکار اولوناماز. » دیمشلردر. بینه آنک ایچوندرکه جناب شارغ، اوکی مسئلهلر حقهده احکام شرعیه وضع ایتمیوب اختیار سکوت ایله مشلردر.

خاتمه

حقوق خلافتک تقيیدی وسلطنتک خلافتدن تفریق مسئلهلرینک شرعاً جائز اولدیغنی آکلانقی ایچون، سوزی اوزانقد و بخی طاغنتدق. فقط بونی بالالزام بایدق. اگر بخی بوضورتله تفصیل ایتمسه بیدک، بوکون اومسئلهلر حقهده پاکش دوشونن وبلکده تردد ایدن برچوق کیمسه لرك افکارینی حقیله تصحیح و تنویر ایتمش اولمازدق. مسئلهنک شرعاً دکلهده، سیاست پک بیوک اهمیتی وارددر. خصوصیه زمانمزده عالم کچینن وکسوه علمیه به بورونن پک جوق ذواتده، معالتاسف حقایق شرعیهدن غافل بولونیورلر. بناء علیه مسئلهنی برقات ده تنویر ایتمش اولوق ایچون، شریعتده احکامی مسکوت عنه اولان مسئلهلرک نظر شارعدکی موقفلرینی، جناب پیغمبرک اصول دیندن معدود بولونان برایی حدیثیه کوسترملک ایسترز. زمانمزده کرک بومسئلهده وکرک تنظیم قوانینه متعلق دیگر مسئلهلرده بومهم نقطه نک بیلنمسی الزمدر.

لكن بواجعك مستند اليه نص شارع دكل ، دفع ضرر
فاعده سيدر . اصحاب كرام حضراتي ، افراد ملتى حكومتى ،
باشى بوش برحاله . بر اقسامق ايجون كنديلرينه ضبط ويطى
وانتظام تامهين ثامين ابدجك برامام ، بر رئيس حكومت انتخاب
وانصنه مبادرت ايتشاردر . فقط هر زمانده وهر حال وكارده ،
هر كيم اولورسه اولسون ونه مشريده بولونورسه بولونسون ، مطلقا
شخص واحددن عبارت وهر قوت وحاكميتى نفسنده جامع برامام
نصبى واجيدر ديمه مشردر . چونكه مسئله ، شخص مسئله سى
دكلدر . انضباط ، دفع ضرر ، رفع ظلم مسئله سيدر . بوجهته
لازم اولان بر حكومت عادلّه تأسيسيدر . بوقه بر شخصى
حكمدار ايتك و اوكا اسكى آورويا حكمدار لرى كچى بر طاقم
حقوق مقدسه بخش ايله مك دكلدر . اسلاميت تماميله ده موقراتيك
برديندر ، خلقى بر شريعتدر . اونده آريستوقراسيدن ذره قدر
اثر بوقدر . (اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰىكُمْ) آيت منيفه سى منطوقجه
دين اسلام نظرنده نزد الوهيتده اك زياده مكرم اولان ذات ،
هر كيمك اولادى اولورسه اولسون ، اللهدن اك زياده قورقان
داندر .

الحاصل ، اجماع ايله ثابت اولان بوجوب ، خلافت حقيقيه
وكامله حقه در و اوزمانه مخصوصدر . بونى ملك وساطتنه
وهر زمانه تشميل ايتك ، دوغرو اولاماز . حقايق شرعيه به
وقوفسزلى اولور . شكل حكومت مسئله سى ، زمانك ايجابانه
تابع اولان مسائل جمله سندندر . بوكى مسئله لرك حكملرى ،
زمانك ايجابانه ، مصلحت تامهيك اقتضاسنه ، خلقك شرائط

آنجق كثر سؤاللى و پيغمبرلى اوزرته اختلافلى سبيله هلاك اولمشدور . بن نهى امر ايلرسه قدر الاستطاعه آنى بايىكز . نهدن منع ايلرسه آدن اجتاب ايدىكز . بيورر] كوروليوريا ، بوحدىت شريف بر كه هم ، بخارى ، ده وهم ، مسام ، ده موجود اولق اعتباريله اك صحيح ومونوق حدىتندور . بر حدىت ، وايكى كتاب ايكيندهده موجود اولورسه ، آرتق اوحدىتك حقى ، بالجمله ائمه حدىت عندهده متفق عليه اولور . بو علم حدىت علماسى عندهده برقعدهدر . وصوكره بوحدىت شريف ، افاده ايتدىكى حقايق اعتباريله يك مهم وجوامع الكلمدر . افخم فقهاى شافعيه دن مهور امام نووى ، ذكر اولونان ، مسلم ، شرحنده ، بوحدىت ، افعالده اصل اولان عدم وجوب وعدم مكلفيت اولديفته بكناهر بر دليل شرعيدير . ديور . يك دوعرى سويله بور دكلمى ؟ چونكه ده بن نهى امر ايلرسه آنى بايىكز ، نهدن منع ايلرسه آدن اجتاب ايدىكز . ون سزى كندى حال كره براقده سزده نى كندى حاله براقك . ده ديك ، نه ديكور ؟ ماموران ومخوطات خار حنده قالان شريك احكامندن صوروب دوره بايىكز . آرتق اولرده نه ايترسه كز بايىكز ، ديتن دكلمير ؟ برده شبو ايكنجى حدىته باقم . بوايكنجى حدىت ، بو قارىكى حدىتك شرحى مائه سنه در . هر دلو شبيهه و زرددى ازاله ايدىك ، دهها آنجق صورتده وارد اولمشدور . بوحدىتك رحيمى ده شودر :

[جناب حقى ، فرائضى فرض قيامشدر . آنلى تصديق ايتيهلر . افعال و حرركاتك حدودى محمد ايشدر ، آنلى

حضرت پیغمبرك مسلك تشریح‌های تدقیق و تتبع ابدیه‌جك اولورسه ، هرشیدن اول کورولورکه کندیلری تشریح احکامده تخفیف و تسهیل سور و دائماً مسامحه جهتی التزام ابدردی . و (بخاری شریف) ك « کتاب‌الادب » نده محرر اولدیی اوزره ذات رسالتناهیذی ، هرنه‌وقت ایکی شی بینده محیر بولونه‌حق اولسهز دائماً قولای اولانی اختیار ایلردی . اطراف وولایته اعزام بیوردقلری ولات و قضایه ، خلقه سهولت کوستمه‌لری و لزومسزیره اسلامیدن تفریجی موجب تصنیف‌اندن کتاب ایتمه‌لری نییه ووصیه بیوردی .

حکمی مسکوت عنه قالان مسئلهلر حقندهده - تشهیدی موجب احکام وضعندن احتراز] - کندیلریه سؤال ابراد ابدله‌نی اصلا سومزلردی . و [ذرؤی ماترکنکم - بن‌سزی کندی حالکزه براقدهجه سزده نی کندی حمله براقف] بیوردی . حدیث کتابلریك الك موثوق و معتبری اولان (بخاری شریف) ایله (صحیح مسلم) ده محرر اولدیی وجه ایله [برکون ذات رسالتناهیذی ، ابراد خطبه ائناسنده ، ای ناس ، جناب‌حق اوزریکزه حقی فرض قیلدی ، حج ابدیکزه . بیورد . سامعیندن برذات هرسته‌می یارسول‌الله ، ده صوراز . جناب نبوتآب اقدمن ، جواب ویرمك ایسته‌من ، سائل سؤالی ایکی‌دغه ده‌ا تکرار ابدنجه‌قدر مسکوت ایدر . اوچنجینده جواباً « اوت دیسه‌بدم ، هرسته واجب اولوردی . سزده اداسته مقتدر اولامازدیکز . بن‌سزی کندی حالکزه براقدهجه سزده نی کندی حمله براقف . سزدن اول هلاک اولانلر ،

ط بوراده اونلرك نقل پك اوزون كیده حك اولان
أصوص شرعیده وارد اولمشدر . ازجه كنب
بنن زرمذی ، و ه - بن ابن ماحه ، ده مذکور
حله الله فی كتابه والحرام ما حرمه الله فی كتابه وما
هو مما عفا عنه = حلال ، حجاب حفت كتابنده
، شیدر . حرام ده اللهم كتسانده حرام قیلیدی
، حفت حكمندن سكوت ایندیكى نوده ، مظهر
، شیلر حله سندندر . [حدیث منیب ، اولرددر .
] یا ایها الذین آمنوا لاتسئلوا عن اشیاء ان تبدلکم
مؤمنلر ، حقیقت حكمی اظهار اولونوجیه خوشكده
لان شیلردن سؤال ایجه بیکیز . [کی ، بوحدینلری
لیله واردر .

سوص قاطعه دن صورت قطعه ده آكلا شیلور كه
بهك صراحت ویا دلالتنده داخل اولمايان و ساء علیه
زده كلی مسكوت منه قالان مسائله ده ، مسله انلر
، حرکاته مالك و مسئولیت دینه دن وارسته درلر ،
زرق اولنلری ، - علقی و مناط حكمی ظاهر و فرعه ده
اولوب أصوصك دلالت و ایماننده داخل بولونان
ماعدا - صرف بر مجتهدك كندی آكلا بشتدن عبارت
و باخصوص مجتهد اولمايان علماتك اقوالیه باغلامق ،
، دكادر . بیوك محقق این هانك علم اصولدن
، كی كتسانده سوله دینیكى كی دور مجتهدیندن سوكره
صرف الزامات سیاسی سندندر .

تجاوز الله میگز . بهض شیرلی حرام قیلدشد ، آنلری
 تساول ایتمه یگز . اونونمش اولدیغندن دکل مجرد سزه لطف
 ومرحتدن ناشی برقم شیرلده احکامندن سکوت بیورمشور .
 آرنق اولردن بحث ایتمه یگز .] بوحدیت شریف . اولکی
 حدیث قدر اوزون اولمادیغندن بونک عبارته سی ، بوجه زور
 عیباً نقل ایدیورم :

[اِنَّ اِلَهَہٗ فَرَسٌ فَرَأَسٌ فَلَا تُضَمُّوہَا وَحَدَّ حَدُودَهَا فَلَا تَمْتَدُّوہَا
 وَحَرَّمَ اَشْیَاءَ فَلَا تُنْهَکُوہَا وَکَتَّ عَنْ اَشْیَاءَ رَحْمَةً لِّکُمْ لَاعْنُ
 نِسَانٍ فَلَا تَجْتَوُوا عَنْہَا]

بوحدیت شریف ، کرجه کتب مستهده موجود دکلدر .
 فقط دین اسمی کجن اکابر فقهای شافعیه دن وعین زمانده
 محققین علمای حدیثدن «مسلم» شارحی امام نووی نک (حدیث
 اربعین) نه ، (کتزالعمال) نه ، ائمه مالکیه دن امام ابوبکر
 بن المرینک (احکام القرآن) نه وینه فقههای مالکیه دن
 واسولوبندن امام شاطیپ نک علم اصولدن (الموافقات) نامنده کی
 کتاب کبرنده موجوددر . مذکور (حدیث اربعین) شرحی
 « جامع العلوم » ده و « کتزالعمال » ده بوحدیثک اکابر ائمه
 حدیثدن و مجتهد مسقطلردن « ابن راهویه » دجمکله معروف
 امام اسحاق ، امام بیهقی ، دار قطنی ، طبرانی ، ابونعیم و ابن النجار
 کی متعدد حدیث اماملری طرفندن تخریج و « شارح » امام نووی
 و ابوبکر سمعان کی محققین طرفندن تحسین ایدلدیکی مذکورده .
 ذاتاً بوحدیثک محتممی بو فاریده « بخاری » شریف « و « مسلم » دن
 نقل اولونان اولکی حدیث مؤید اولدیگی کی ، بو بارده بونی تأیید

ایده جت وفقه
 دیگر متعدد
 سته دن « -
 [الحلال ما ا
 کت عنه ف
 حلال قیلدیو
 شیر . جناب
 عفو بیوردیو
 قرآن کریمده
 تَسْوُکُمْ = ای
 کتده حک او
 مؤید آیات ح
 ایسته بون
 فصوص شرح
 حکمی شریف
 تمامله سربسته
 مصافدرلر آ
 وجودی باهر
 قیاس جلدین ،
 رأی و قولیه
 قطعاً شرح
 (تخریر) نامنده
 کلن علمانک

عبد السلام کبی بیوک فقہار بولونان علماء مصر طرفدن مجبور
ایدلشدی .

اخیراً (خلافت) حقندہ تورکجه قلمہ آلتیان برسالہده ،
بوشکل خلافتک غیر مشروعیتندن بحثله وضع اصلینہ ارجاعی
توصیہ اولونیور . برشیکک غیر مشروعیتنی ادا ایدہ بیلیمک ایچون ،
اوشی حقندہ کی ممنوعیت شرعیہ بی نصوص ایله اثبات ایتک لازم
کلیز . حالبوکه کرک قرآن کریم و کرک احادیث صحیحہ بوبابده
ساکتدر . آنکچون بوادعا ، دعوی بلا دلیلدر . امر خلافتک
وضع اصلینہ ارجاعی کیفیتنه کلنجه ، اوشمدی دکل ، بوندن
بیک اوچبوز سنه اول ، نامماووه رمانده وضع اصلیندن
چیقارلمش و آندان سوکره بردها وضع اصلینہ ارجاع اولونماشدر .
بوکون ایسه اونی وضع اصلینہ ارجاع ، عقلاً ممکن اولسهده
طبعاً و ماده ممکن دکادر . چونکه شرائطی جمع ایتک متممدر .

اگر وضع اصلی ، دن مقصد ، خلافت عثمانیه ایسه
بو قاریده خلافتک قسیمی بحثده ایضاح ایدلشدی که او ، خلافت
نام و عنوانی آتنده ملک و سلطنتدن عبارتدر . حقیقی خلافت
دکادر . ملت و مملکتک بوگونکی حاله کله سیده ، هب او سلطنت
بوزنددر . بناء علیه اونی وضع اصلینہ ارجاعه جالشقندن
ایسه ، بوکون ملکت الیه کچمش اولان حاکمیت مایه بی ،
بونعمت عظمایی هیچ بروسيله میدان و برمه مک صورتیه الدن
قاجیر مامفه جالشق مفتضای بصیرتدر .

آنف الیاب رسالہ نک (۲۶) نجی صحیفه سنده [مذهبیمز
مقتضاسنجه جمه و بارام نازلرینک معنی اذن امامه متوقف اولمخه
خطابنک مقام خلافتدن توجیهی مقتضیدر .] دینور . بو عبارتهده کی

خصوصیه دایما عسرك و مصلحت تامهك ایجاباته توفیق
حرکت ضرورنده بولونان حكومتی، امرادارنده و تنظیم قوانین
خصوصیسنده اوکی احوال فقها ایله مقید قیلدی هیچ دوعرو
اولاملار . اوائل اسلامده خلق برجهتلك مذهبیله مقید دکلدی .
بوگون برمشهك حكمی برجهتدن صورارلرسه ، یارینده
دیگر برمشهك حكمی باشقه برجهتدن استفتا ایدرلردی .
وهانکی بجهتلك قولی ، کندیلرینه قناعت و بررسه آنکله حامل
اولورلردی . هیچ برجهتده خلفك کندی اجتهادایله حامل
اوله سی ادعا ایتمزدی . چونکه هرکس بیلردی که شارعدن باشقه
هیچ برکیمهك شریعت نام و حسابیه رأی مجردیله احکام وضعه
صلاحیتی بوقدر .

ایشنه برطرفدن شوذ کر اولونان اصول - صریحهك مضمون
منفی دیگر طرفدن شرائط خلافته ، خلافتك اواعنه وسائرهبه
دائر بوقاریده کجن مباحث هیت مجموعی ، جدی و نافذ
بر نظرله پیش تأمله آلینرسه واحصا آ کلاشیلرکه زمانمزده خلافتدن
بحث ایتمك معناسی بوقدر . وزمانزده خلافت مسئله سی ،
آرتق عنضه و سیاست مسئله سندن باشقه برشی دکلدر . بیوک
ملت مجاسی ، بو عنضه سی ووسیایتی قدر ایتدیکنندرکه مقام
خلافتی الفایحه مشدر . بالکر اونی اسکیمی کبی کیف مایشا
نصرفه ملت و مملکت ابران ضرر ایدمه حک برحاله وضع ایتمك
مقصد مشروعه بناه مصدره کی شکله ارجاع ، سلطنتیله صاحب
حقیقی اولان ملتك بدنده احصا ایله مشدر . ذات حضرت
خلافتناهیله ، بونی قبول و تصویب ایتمشدر . ناصلکه وقتیه
مصدرده بوبله پایش و بو کیفیت ، ایچمزدنه امام عزالدین بن

دینی بر مسئله دکدر . کتب خفیه ایچنده الک معتبر وبالجمله
متأخرین خفیه ایچون الک قیمتی والک معتمد مأخذ اولان مشهور
(هدایه) ده واوندن سوکوره تألیف ایدیلن کتب فقهیه ده ،
بومسئله ده « خلیفه » دن بحث ایدیلور ، « سلطان » دن بحث
ایدیلور . و « جمعه نمازی بالذات سلطان ویا اونک مأمور
مخصوصی قبلد بر مق لازمدر . « دینور . مذکور « هدایه »
شرعی « فتح القدر » ده و « در مختار » ده اولسلطانک بر شخص
متغلب وحی بر قادی اولسند برأس ، بر محظور شرعی اولمادی
کوستریلیور . « هدایه » ده بو شرطک ، بومسئله نک علی اولق
اوزرده « چونکه جمعه نمازی جماعت عظیمه ابله ادا اولونور ،
ویضاً خطابت وامامته هوسکار اولانلر طرفندن تقدیم و تقدیمه
منازعه حاصل اولور . بعضاًده باشقه برسیدن طولانی اختلاف
وتزاع ظهور ایدیبیلیر . بوجتهله امر فرضی تماماً بو شرطه
لزوم کورلمشدر ، « دبه محرردر . [« هدایه » ، جلد ثانی ، صحفه ،
۲۰۸]

ایشته پک آجیق اولهرق کورولیورکه خطابت توجیبی
مسئله سی ، خلافتک لوازمندن دکدر . مجرد انضباط و آسایشک
تأمینی وجماعت آرمسند اختلاف و تفرقه بی میدان و برله سی
ایچون لزوم کورولن وظایف حکومتنددر . حتی مذهب شافعی به
کوره جمعه نمازینک سختنده بویه بر شرط بو قدر . امیر حج نصب
وتعیینی کی مسئله لرده هب بو قیدلندر . حجاج آراسنده انضباط
و آسایشی محافظه و فصل نزاع ایچونددر . هیچ بری لوازم
خلافندن دکدر .

سوزلرمزه نهایت و بر مزدن اول ، ذکر اولونان رساله ده

(اذن امام) تعبیری ، سهو ترتیب اولسه کر کدر . چونکه کتب فقهیه ده بومقامده اذن عام تعبیری مذکوردر . اذن امام دگل . بوایکی تعبیر آراسندهکی فرق ایسه ظاهردر .

کوردولپورکه صاحب رساله ، بومشلهده ایکی جهتدن یا دلپور . پری « اذن عام » دیجک برده « اذن امام » دیجسی ، دیگرکی خطابتک مقام خلافتدن توجیبی لزومی ، اذن عامک فرعی و نتیجسی ، اونک لازم غیرمفارقطن ایسهسیدر . حالبوکه بوایکی شی بربرسه مربوط دکدر . آری آری وباشسقه علتله مبتنی مستقل مسئلهلدر . اذن نامدن مقصد ، نماز قلمق ایچون هرکسک مأذون اولمسی ، جامع ویا قلمه قایلیری هرکسه آجیق بولوهمسیدر . چونکه جمعه وایرام نمازیری شعائر اسلامدندر . آنارک علناً اظهاری لازمه دندر . ایشته جمعه وایرام نمازیرینک محتند اذن عامک شرط اولمسی بو حکمته مستنددر . بناء علیه برخلیفه ، برادشاه ویا بروالی یالکز کندی معتبله جمعه نمازیری قیامق ایسته بوبده جامع ویا قلمه قایلیری قیاندیره دق خلقی دخولدن منع ایلهسه اونماز صحیح اولماز . برگره بوجهتی بویه تصحیح ایتمک لازمدر .

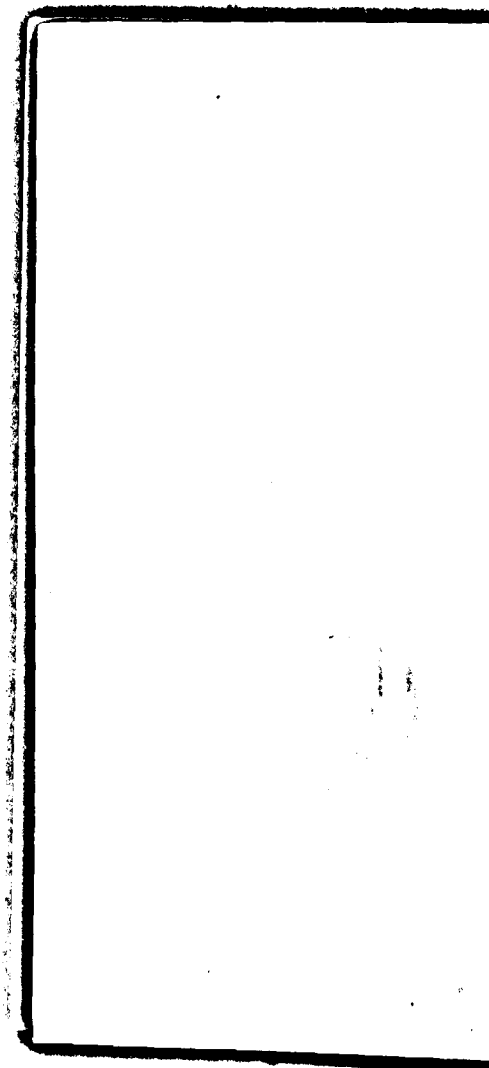
خطابتک مقام خلافتدن توجیبی لزومه کانهجه : اوت مذهب حنفی به کوره بویه بر توجیه لزوم وارددر . فقط بوتوجهک همه حال خانفه طرفندن صادر اولمسی شرط دکدر . هر هانکی بر سلطان و حکومت طرفندن صادر اولمسی کافیدر . حتی نه بر سلطان ونه بر حکومت بولو نمایان برلرده اهالی اسلامی طرفندن هر هانکی بر ذات ، خطابت وامامته کجبر لسه کافی و جمعه وایرام نمازیری صحیح اولور . چونکه مسئله ، انضباط وآسایش مسئلهسیدر .

نك (۱۸۰۱) نجی ماده سنده [برجهډك
وزره امر سلطانى صادر اولسه ، آرتق
منافى ديكر برجهډك راييله حكيم ايده من .]
رکه بومسئله ده ، خلافت مسئله سى دکلدر .
فى زمانده ده بويوله در . برکه بوجيت ،
کدن صورکه کله م بونک سر وجکمنته :
عرض ايده يم که بوحکم ، مملکت حکومت
کلنده اداره ايديکي زمانده جارى اولور .
صردر . بوندن هيچ بروقت م مملکتده
لطان لازمدر . معناسى چيقماز . بومسئله نك
نه انضباط وانظام تامه قضيه سيدر . ضبط
في تأمين مقصده درکه امور جائزه ده ،
صيقى مستلزم اولمايان احوالده اولوالامر .
ن ايله واجيدر . قرآن کریم م اولوالامر .
ر . اولوالامر ايسه اولياى امور ، ولى الامر
ئدر . خليفه بده ، سلطانده ، على العموم
م شاملدر . و بو اطاعت ، [لاطاعة للمخلوق
خالقه معصنده مخلوقه اطاعت بوقدر .]
ن منافجه ، ارتکاب معصيتى استلزام ايجين
ئدر . بو کونکي بونک ملت مجلسنک مقررانى ده ،
ى امورک اوامرى ديمک اولدينى ايجون ،
لف اولماق شرطيه بنفسها مطاع و واجب .
تصدقه ، فلان لزوم بوقدر . بونده تردد
يهدن کيا غفلت ايمک ديمکدر .

مصادف نظر من اولان مهمجه بر مسئله حقیقه کی شبهه وترددی ده .
ازاله ایتمک ایسترز . چونکه بومسئله ، اولکی مسئله لردن دهها
مهمدر . و بونده بر جوق ذهنلرک تردده دوشندیکی کورولمکده در .
ظن اولنئورکه حکومتجه اتخاذ اولونان مقررات ، خلیفه مک
تصدیقنه اقراران ایتمکجه مشروع و مطاع اولاماز . حالبوکه بویک
یا کلتش بر فکردر . ایشته میحوث عنه رساله مک (۸) نجی
صحیفه سننده [مجالس اسلامی مک تحت قراره آلدقلری مواد
تسامله مک مطاع اولمسی ایچون خلیفه مک تصدیق و تصویبینه
اقراران اجمعی تحت وجوده در . آنجیق اوسابه درده بوکی
مقررات ، احکام شرعیه عدادینه داخل اولور .] طرزنده
واقع اولان افادات ، صرف بویا کلتش ذهنیتک محسولی در .

برکزه « احکام شرعیه عدادینه داخل اولور . » دیمک ،
نهدیمکدر ؟ شریعت جهه سنندن اولور دیمک میدر ؟ اگر بومعنی
قصد اولونمش ایسه بک فاحش خطادر . بز بومعنی قصد اولوندیقنی
هیچ ظن ایجه بورز . بوق اگر « شرعه منسوب اولور ، یعنی
آرتیق اومقررات ، شرعاً معتبر و آنلرله مایل اولوق لازم اولور . »
دیمک ایسه ، بو دو غریبدر . فقط بونده اومقرراتک هر حالده
بر خلیفه مک تصدیقنه اقراران اجمعی شرط دکلدر . خلیفه اولمالیان
هر هانکی بر سلطانتک تصدیقنده حکم بویله در . مثلاً افغانستاده
افغان امیرینک تصدیقنه اقراران ایدن مقررات ، شرعاً معتبر
و مطاع اولور . بترکه نصوص صریحه شرعیه به مخالف اولماسون .
کتاب فقهیه دده بومقامده اکثریا « امر سلطانی » دن بحث
اولونور . خلیفه بویا امام اسمی بک نادر ذکر ایدیایر . نته کیم
قانون مدنی اولان و مؤلفات فقهیه دن عیناً ترجمه ایدلش بولونان

« مجله احکام عدلیه »
و آیینله عمل اولونوق ار
حکام او مجتهدک رأینیه
دینلمشدر ، کورولیو
سلطنت جاری اولدی
بویله جه تصحیح ایدله
اولا ششوجهتی
مطلقه بویا مشروطه ش
واوکا مخصوص ومنج
مطلقاً بر خلیفه و بایر
سبب و حکمتی ده ،
و ربطی وانتظام عام
یعنی جناب حقه مع
اطاعت ، نص قرأ
اطاعت ایدیگر ، دیو
امر صاحبزاری دینا
و ایلره و قوماندانلر ده
فی معصیه الخالق -
حدیث شریفی منطوقه
اواصرله مقید و مشروطه
اولوالامرک ، اولیا
نصوص قاطعه به عینا
الانباعدر . آبریحی
ایتمک ، حقایق شرعه

ایستہ بوحقیقت شرعیہ بناہ ذکر اولونان رسالہ دہ کی مجالس
اسلامیہ تک تحت قرارہ آلفقری مواد تعاملیہ تک مطاع اولہ سی
ایچون خلیفہ تک تصدیق و تصویبہ اقتران ایتمہ سی تحت وجودہ درہ
سوزی ، بوبہ اطلاق اوزرہ بر اقلدینی صورتہ قطعاً دوغرو
اولاماز . ناصل دوغرو اولاییلیرکہ بو حکمہ کورہ عصر لردنبری
اولدینی کچی بو کون دہ کرہ ارض اوزرنده موجود حکومات
اسلامیہ تک علی العموم مقررات و نظامانی، غیر مشروع و غیر مطاع
اولقی و اورالده بولونان اهل اسلام واجبی ادا ایتمک لرندن
طولایی دائماً ارتکاب مصیبتہ بولونقی لازم کبیرکہ بونی هیچ بر
ہالم ادما ایتمہ مشدر . وباللہ التوفیق ...

